

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Prezidentas Wilsonas Anglijoje

2,000,000 sveikina Wilsoną Londone

Virš 100 delegatų atstovaus 27 šalis taikos kongrese

KARALIUS JURGIS SVEIKINA SUV. VALSTIJŲ PREZIDENTĄ

Anglija suteikė iškilmingiausį priėmimui prezidentui.

LONDONAS, gruodžio 26. — Suv. Valstijų prezidentas Woodrow Wilson ir ponis Wilsonas — šie šandie išsilaikė Buckingham palaciuje po priėmimo, kokio anglai niekad pirmiau nesuteikė jokiam valdonui kitos šalies.

Nuo laiko, kada anglų torpedinių laivų flotila atplaukė šale prezidento laivo Brighton vidury kanalio ir 20 anglų aeroplanų skraidė padėbesiuose virš galvų, diena buvo tokia, kad nė vienas iš prezidento partijos nie kad negalės jos užmiršti.

Scena atvykimo į Buckingham palaciuje, puikiai padabinta gražiomis uniformomis karaliaus gvardijos, puikiais žiponais raitosios gvardijos ir puošniais valstybės vežimais, vežimais pasižymėjusiais svečiais palaciuje, buvo matyta milijonų jmonių susirinkusių gatvėse ir triukšmingai sveikinančių.

Tris eilės "tommies," sustatytų kiekvienoj gatvėj nuo Charing Cross iki palaciaus, vargiai galėjo atlaikyti minias.

Sėdėdami vienas šale kito priekiniame vežime prezidentas Wilsonas ir karalius Jurgis, per važio per džiaugsmingas minias, abu nuolatos kloniuodamies. Karalius dėvėjo field-maršalo uniformą. Prezidentas buvo frake su aukšta skrybėle.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Prezidentas Wilsonas kalbėjo sužeistiesiems.

LONDONAS, gruodžio 26. — Stovint šale Anglijos karaliui ir karalienei, prezidentas Wilsonas pasilenkė virš balustrados Buckingham palaciaus šandie po piet, pasakė šimtams sužeistų kareivių, jog jis tikisi, kad jie artimoj ateityj įgys naudą iš tų dalykų, už kuriuos jie kariavo.

Prezidento kalba buvo kaipp augščiausias laipsnis jo triumfalishkos kelionės per miesto gatves, kur 2,000,000 londoniečių sveikino jį iki neužkimo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

WILSONAS ŠIANDIE PASITIKS SU PREMIERU.

LONDONAS, gruodžia 26. — Pradinis pasikalbėjimas prezidento su premieru Lloyd George įvyks 10 val. pėtnyčios rytė

prezidento rume Buckingham palociuje, kur jie tarsis iki vidurdienio, kada jie važiuos į Downing gatvę.

Lloyd George pakvietė markizą iš Crew earl iš Curzon earle iš Reading, Amerikos ambasadorių John W. Davis, viskontus Grey, Borley ir Bryce, Andrew Bonar Law, Alfred J. Balfour, H. H. Asquith, Arthur Henderson ir Williams Adamson. Pastarieji du yra darbininkų nariai parlamente.

Sprendžiama, kad konferencija tės po piet Downing St. Prezidentas Wilsonas nesutiks su visais nariais karės kabineto iki valstybės pokilio pėtnyčios naktį ir premiero pietų subatos naktį.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

DAUGIAU 100 SĖDĖS PRIE TAIKOS STALŲ.

27 šalis bus atstovaujamos taikos tarybose.

PARYZIUS, gruodžio 26. — Sastatas taikos konferencijos laipsniškai prima formą, taip, kad Amerikos delegatai išreiškia viltį, kad delegatai bus paskelbti ir atvyks tikrajai pradžiai tarybų tuoj po naujų metų.

Daugelis vyriausių smulkmenų sastoato kongreso yra išrišta iš priezasties dabartinių konferencijų.

Tas parodo, kad visa kongreso narystė susidės tarp 100 ir 120 žmonių.

27 šalis bus atstovaujamos delegacijų, įskaitant tas šalis, kurios paskelbė karę ir daugybę tų, kurios pradėjo gyvuoti iš priezasties karės.

Eidžiausioms valstybėms, — Anglijai, Francijai, Suv. Valstijoms ir Italijai tapo paskirta po 5 delegatus kiekvienai, kuomet kitų šalių delegacijos įvaityų nuo 1 iki 4 narių, sulig didžio šalies ir palietusių interesų.

Rusai nusimine.

Francijos užrubežinių reikalų ministerio Stephen Pichon paskelbimas, jog talkininkai nusprendė prieš plačią karinę intervenciją Rusijoje, padarė labai blogą įspūdį ir buvusius premierus Lvov ir Kokovcev ir kitus žymius rusus, kurie laiko čia konferenciją.

Rusų vadovai tebetesia savo konferenciją Rusijos ambasadoj, tikėdamies, kad jie bus formaliai išklausyti kada taikos kongresas tikrai atsidarys.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PARYZIUS, gruodžio 26. —

Pasak laikraščių, talkininkų atstovai nutarė, kad neutralės šalys nebus įleistos į taikos konferenciją. Neutralės šalys gali tečiaus adresuoti savo reikalavimus iš kariuonininkų ir taip pstatyti reikalavimai bus atiduoti specialiai komisijai, kuri bus sutverta taikos konferencijos.

Pranešama, jog esą nutarta, kad neutralės šalys bus leistos dalyvauti sbarstymuose apie sutvėrimą tautų lygos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

ITALIJOS KARĖS NUOSTOLIAI SIEKIA 2,800,000.

NEW YORK, gruodžio 26. — Italijos nuostoliai užmuštais, sužeistais, mirusiais, prapulusiais ir belaisviais, pasak čia esančio su misija del valdžios, pulkininko Ugo Pizzarello, siekia 2,800,000 kareivių. Jis padavė šias skaitlines papildymas Salvatore Barzilai paskelbimą Paryžiuje, kad Italija neteko 500,000 kareivių užmuštais ir sužeistais. Jis sakė, kad vien tik liga pagimdė 300,000 mirėjų karės zone.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PALEIS AMERICAN PROTECTIVE LEAGUE.

WASHINGTON, gruodžio 26. Pateiktas American Protective League su jos 250,000 narių ir skyriais beveik kiekviename mieste, įvyks vasario 1 d. Apie tai paskelbė lygos direktoriai. Nuosprendis paleisti padarytas po konferencijos su justicijos departamento viršininkais. Nors lyga bus paleista, direktorių pranešimas išreiškia nuomonę, kad "lygos pasitarinimas neužsibaigs, bet pasiliks galia spėka," per išsilavinimą įgytą narų laike karės. Virš milijono investigacijų esą padaryta lygos laike karės.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKOS KARINIAI LAIVAI BALTIKO JUROJ.

COPENHAGEN, gruodžio 26. Amerikos legacijai čia pranešta, kad Amerikos kariniai laivai atvyks į Copenhagą galbut subatoj. Sakoma, kad jie pasiliks čia keletą dienų savo kelyj į Baltiko jurą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

URUGUAY MOBILIZUOJA KARIUMENĘ.

MONTEVIDEO, — Valdžia paliepė mobilizaciją Urugui armijos iš priezasties grąsinančių darbininkų sujudimų visoj respublikoj. Svetimų šalių agitatoriai daugiausia rusai, stengiasi sukelti generalį streiką.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Nepastovus oras šiandie, galbut sniegas; ryto abelnai giedra.

ORAS

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

12 BOLŠEVIKŲ SUSAUDYTA OMSKE.

WASHINGTON, gruodžio 26. Rusijos ambasada gavo nuo Omsko valdžios kablegramą, kad 12 žmonių liko sušaudyti karinio teismo paliepimais po ginkluoto sukilimo bolševikiškų elementų Omske gruodžio 22 naktį.

Bolševikams pasisekė paliuosuoti kalinius Omsko kalėjime, bet pulkas valdžios kareivių greitai areštavo 12 žmonių, kurie dalyvavo sukilime.

Jie greitai buvo teisiami ir nužudyti, ir oficialis pranešimas sako, kad "tas incidentas buvo užbaigtas prieš auštant." Didžiama paliuosutų belaisvių tapo suminti dalis gi sugrįžo liuonioriai.

Tą pačią naktį buvo sukilimas geležinkelio darbininkų Kulomozino stotyj. Telegrafo linijos buvo nukirstos, bet pulkai iš Omsko garnizono įvykino tvarką pirm negu padaryta daugiau nuostolių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SEMIONOV SUŽEISTAS.

HARBIN gruodžio 23. — Generalas Semionov, viršininkas rytinės Siberijos valdžios tapo sužeistas ir kojas ir 10 kitų žmonių sužeista, kada uniformuotas žmogus mėtė bombą neseniai teatre Čitoje.

RENGIASI SREIKAN.

Čičagos virėjai ir patarnautojai, dirbantys didesniuose viešbučiuose, susivienijudiuose į Chicago Hotelkeepers Ass'n rengiasi stotiekuoti prieš Naujus Metus.

Darbininkai vakar atlaikė du viešu susirinkimu, kuriuose įgalavo valdybą paskelbti streiką "bile valandą." Tečiaus del formalishkumo bus padarytas referendumas.

La Salle viešbučio virėjai ir patarnautojai prie stalų jau streikuoja. Tarp streikierių ir policijos su mušeikomis įvyksta tankūs susirėmimai. Viešbutis, sakoma moka streikaužiams po \$10 į dieną ir duoda geriausį kambarį. Darbininkai reikalauja pripažinimo uniijos.

Jei streikas kiltų, jis labai pakenktų Naujų Metų bizniui, kada viešbučiai daro didžiausį pelną. O jis kils, nes viešbučiai nemanoma apie nusileidimą. Tik vienas viešbutis — Morrisoi — nebutų palieotas streiko, kadangi jis nepriguli prie asociacijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Ilgiausias vardas armijoj.

FORT des MOINES, Ia. — Užjūrio kareivis aptroškintas gazais po 15 mėnesių tarnybos Amerikos armijoj, atvyko į šiligonbutį gydyties, atsižveždamas su savim, kaip jo draugai

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Užjūrio kareivis aptroškintas gazais po 15 mėnesių tarnybos Amerikos armijoj, atvyko į šiligonbutį gydyties, atsižveždamas su savim, kaip jo draugai

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Užjūrio kareivis aptroškintas gazais po 15 mėnesių tarnybos Amerikos armijoj, atvyko į šiligonbutį gydyties, atsižveždamas su savim, kaip jo draugai

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Užjūrio kareivis aptroškintas gazais po 15 mėnesių tarnybos Amerikos armijoj, atvyko į šiligonbutį gydyties, atsižveždamas su savim, kaip jo draugai

sako, "ilgiausį vardą belaisvėj." Jo vardas yra Anastacias George Hontchopaptheodorokoumourtourthoroulos. Kad sutaupinus laiką ir vargą, jį paprastai vadina "Hon ir t.t."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

MARTINS ORLAIVIAIS.

PARYZIUS. — Pasak Echo de Paris, nuginkluoti vokiečių žepelinai bus paversti į orinius pirklybinius laivus, skraidžiojimai tarp New Yorko ir Hamburgo.

PARYZIUS. — Valdžia šiandie nutarė pavartoti bombardavimo aeroplanus maitinimui karės nuteritų apygardų Francijoje, kur vieškeliai ir geležinkeliai dar nėra pataisyti. Amerikiečių aeroplanai gali būti vartojami.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

MUNICH. — Municho Post išspausdino apskaitliavimą, jog vokiečių karės pelnagaudžiai pradėjo varuoti aeroplanus išvežimui milžiniškos vertybės popierių ir šveicariją. Post ragina valdžią užgriebti sostinę.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

PLENUOJA 7 VOKIETIJOS RESPUBLIKAS.

DRESDEN, Saksonija. — Reino valdininkas išreiškia nuomonę, kad ateities Vokietiją sudarys 7 respublikos, sudarytos panašiai į Suv. Valstijas, sekamai:

1. Augstesnioj, Saksonija, susidedanti iš buvusių kunigaikštysčių Saksonijos, su Turingija, Erfurt, Magdeburg, Anhalt ir vokiečių Bohemija. Sostinė — Dresden.

2. Zemesnioj Saksonija su Hanover, Lippe, Brunswick, Odeburg, Bremen, Hamburg, Lubbeck ir Schleiswig-Holstein. Sostinė — Hanover.

3. Reino žemės, su Bremenu, Alsace, Pfaltz, Reino Hesse, Reino provincija, Hesse-Nassau ir Westphalia. Sostinė — Coblenz.

4. Sivabija, su Wuerttemberg ir Hozenlenr. Sostinė — Stuttgart.

5. Bavarija.

6. Vokiečių Austrija su Veiernark, Gaenntus ir Tyrol.

7. Brandenburg ir Prusija, su Mecklenburg, Pomerania, Poznanium ir Silezija. Sostinė — Berlinas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Amerikiečiai nušovė 854 vokiečių aeroplanus.

WASHINGTON, gruod. 22. — Amerikos aviatoriai Franlijoj, pasak maj.-gen. Harbord raportoj, nušovė 854 vokiečių aeroplanus ir 82 vokiečių orlaivius. Amerikiečiai ne teko 271 aeroplano ir 45 orlaivų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Aukaukite Lietuvos Laisvės Fondan.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Spartukai ir jurininkai kelia riaušes Berlyne

Užgriebė Vorwaerts ir karės ministeriją. Dalis jurininkų pasidavė

SPARTAKŲ SUKILIMAS BERLINE.

Užgriebė Vorwaerts spaustuvej ir nori nuverstį socialistų valdžią

BERLINAS, gruodžio 25. — 11 valandą šiandie valdžia išsiuntinėjo generalį paliepiną kareiviams Berline būti prisirengusiems. Spartako spēkos užėmė Prusijos karės ministeriją ir laikraštį Vorwaerts.

Šiandie viešpatauja įspudis, kad radikalai padarys generalį pasikėsinimą ketverge suardyt dabartinę valdžią.

Buvo paskelbta šiandie spartako grupės, kad ryto rytę jį vadovas Dr. Liebknecht paskels nuvertimą Eberto valdžios.

Bėgyje pastarųjų kelių dienų radikalai elementai grąsino užgniausti Vorwaerts, delei jo atakų prieš revoliucinį terorizmą.

10 valandą redakcija ir laikraščio spaustuvej liko užgriebtos spartakų.

I namą įsiveržė burys žmonių su 18 kulkasvaidžių. Po užėmimui jie išleido lapelius ant raudonos popieriaus, užvardytus "Raudonieji Vorwaerts."

Policijos viršininkas Eichhorn, kuris pasiuntė policiją apgynimui namo, gelbėjo užgniauzime didžiūmos socialistų organo.

Sukilę jurininkai, kurie laikėsi raudonajame palociuje, išskėlė baltą vėliavą ir jiems leista aplieisti jį po sargyba. Valdžios kareiviai dabar užima palocių ir karališkus tvartus.

Otto Wels, militaris komandotojas Berlino, kuris panedėlyj buvo areštuotas sukilusių jurininkų laike mušio, kuriame arti 100 žmonių liko užmušta ir daug sužeista, tapo paliuosutas ketverge.

Niekurie jurininkų pritarė tuojautiniam jo nužudymui. Niekurie gi pasiulė uždaryti jį mažame kambaryje su lavonais jurininkų ir kitų aukų panedėlio mušio. Jis išstruko nuo prievartos socialistų vadovų įsimašimui.

Priežastim susirėmimo tarp jurininkų ir kareivių ir respublikoniškos gvardijos buvo paskelbimas Wels nuosprendžio paleisti ir atmokėti didesniai daliai laivyno rezervistų, kurie atlikdavo sargybos pareigas revoliucinei buveinėj nuo revoliucijos pradžios.

Ginčai pasiekė augščiausio laipsnio panedėlyj po piet, kada delegacija jurininkų numaršavo į Wels buveinę Unter den Linden užprotestuoti prieš jo pakėlimo algos ir grąsina susmenamą nedraugišką poziciją. treikuoti Naujuose Metuose, jei Wels pasisaukė respublikoniš-reikalavimas nebus išpildytas.

kąją gvardiją, kuri pradėjo šaudyti į jurininkus iš kulkasvaidžių.

Jurininkai tada užpuolė buveinę ir suėmė Wels ir jo pagalbininkus. Alexander ir Franzer pulkai ir daugybė civilių žmonių prisidėjo prie sukilusių jurininkų.

Pranešama, kad daug jurininkų ateina iš Kiel, kad prisidėjus prie savo draugų.

Kada šios žinios išsiusta, daugybė ginkluotų civilių gyventojų vis dar dėjos prie jurininkų Koenigstrasse. Ta gatvė, su visais jos namais yra rankose jurininkų ir spartakų.

Nori Liebknecht premjeru.

Jie reikalavo, kad premieras Ebert ir ministeris Haase rezignuotų ir jų vietą užimtų Georg Ledebour ir Dr. Karl Liebknecht.

Žinios priduria, kad Dr. Liebknecht apsilankė kancelerio palociuje ir turėjo ilgą konferenciją su ministieriais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

APIE VOKIETIJOS TEIGIAMAJI SUSIRINKIMĄ.

BERLINAS. — Nacionalis susirinkimas bus sušauktas už 10 dienų po rinkimų, kurie įvyks sausio 19 dieną. Posėdžiai tęsis 8 savaites. Miestai kurie pridavė savo pretenzijas prie vietų susirinkimui nacionalio seimo yra Frankfurt Cassel, Erfurt, Baireuth, Weimar ir Nuernberg. Berlinas turbūt bus aplenkta, kadangi progresas kongreso, laikyto pereiną savaitę, pertikrino kitų miestų delegatus, jog Berlinas yra per daug triukšmingas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKAI LAIKO DANZIGĄ.

BERLINAS, gruodžio 25. — Telefono komunikacija tarp Berlino ir Danzigo tapo perkirsta nuo utarninko vakaro. Bandymas susinešti su Baltiko uostu per Poznanį nepavyko. Danzig buvo užimtas pereiną savaitę lenkų spēkų iš Francijos, komanduojamų gen. Haller.

Grąsina streiku.

MILWAUKEE, Wis. — Gatvekarų darbininkai pareikalavo pakėlimo algos ir grąsina susmenamą nedraugišką poziciją. treikuoti Naujuose Metuose, jei Wels pasisaukė respublikoniš-reikalavimas nebus išpildytas.

Vakaras su Programu

Rengiamas
NORTH SIDES DRAUGIJŲ SĄRYŠIO
Naudai Viešojo Knygyno

Nedėlioje, Gruodžio 29-tą, 1918

Schoenhofen Svetainėje
Kampas Milwaukee ir Ashland Avenue

Pradžią lygiai 5 valandą vakare.

Inžanga 35 centai

North Sides Draugijų Sąryšio didžiausia užduotis—suteikti visuomenei ką praklinaus ir nauja. Todel ant šio vakaro yra užkviesti geriausi kalbėtojai, dainininkai ir pavieni asmenys scenoje pasižymėjusios. Taigi šis vakaras bus puošniausias už visus buvusius vakarus.

Kviečia visus KOMITETAS.

PROGRAMAS

- 1 Rusijos Hymnas Grušo Orkestra
- 2 Daina "Pirmyn" Mišrus Choras
- 3 Kalba "Naujienu" Redaktorius, P. Grigaitis
- 4 Solo J. Buragas
- 5 Monologas: "Sikstus Raitelis" P. Stogius
- 6 Kvartetas vadovaujant P. Stogius
- 7 Deklamacija S. Narkienė
- 8 "Pacitės Dienos", akompanuojant A. Ruginiui, išpildys V. Asclia
- 9 Daina "Pirmyn" Mišrus Choras

Po programui—Šokiai ir Grušo Orkestra.

Teatras Koncertas ir Balius

Rengia
S. L. A. 139 KUOPA

Nedėlioje, Gruodžio-December 29, 1918

K. of P. SVETAINEJ, 11037 Michigan Ave., Roseland, Ill.

Svetainė atsidarys 5 v. Programo pradžia 6:30 v.v. Inžanga 25, 35 ir 50c.

Scenoje bus statoma vieno veiksmo komedija

"Š=A=L=A=P=U=T=R=I=S="

Koncerto dalį išpildys
L. M. D. "AIDO" CHORAS MIŠRUS IR
L. M. D. "AIDO" MOTERŲ CHORAS

J. Grušo orkestra.

Programė dalyvaus p-lė A. Grušukė.

PO PROGRAMUI PUKUS BALIUS

Gerbiamieji ir Gerbiamosios, kviečiame visus atsilankyti ant šio mūsų rengiamo vakaro, užtikrinam, kad nesigailėsite atsilankę ant to puikaus vakaro; apart čia pažymėto programo bus dar ir kitokių pamarginimų. Muzika J. Grušo. Kviečia KOMITETAS.

MOKYKLOS

Kam Reikia Mokyties
Anglų Kalbos.

Kalėdų šventė reikią džiaugsmą ir linksmybę. Jai praėjus, vertėivos suveda apskaitas, kad pamatytų, kaip jie stovi ir nušprendus, kokie idėliai reikalingi ateinančiais metais. Pavieniai ir organizacijos suveda taipgi savo visokias apskaitas. Jiems žingeidu žinoti, ką jie nuveikė perėjais metais ir kas jiems reikia daryti ateinančiais metais, kad geriaus atsisotjus patiens ir toms draugijoms, prie kurių jie priklauso. Illinojaus Valstijos Mokytojų Susidraugavimas turės susirinkimą šią savaitę, valstijos sostinėje, Springfielde. Šita mokytojų grupė iš visokių mokyklų, draugų su perdėtiniais iš visų valstijos dalių kalbės apie tai, kas gero nuveikta praityj, kokios paklaidos padaryta, kokie sumanymai galima patiekti pagerinimui dalykų.

Vieną svarbiųjų dalykų šita me susirinkime bus svarstoma geriausias būdas svetimšaliams mokinti anglų kalbos. Šitas dalykas maža domos beatkreipė praityje. Dabar jis svar-

stoma kiekviename mokytojų susirinkime. Šitie svarstymai remiami skaitlinėmis paimtomis iš Suv. Valstijų cenzo 1910 m. Kartą i dešimtį metų Suvienytos Valstijos suskaito visus žmones gyvenančius šitoje šalyje, kad sužinotų, kiek jų yra, ką jie veikia užlaikymui savęs ir kiek mokslo jie turėjo ir kokį mokslą jie eina.

1910 metais buvo Suv. Valstijoje mažne 13,000,000 svetur gimusių vyrų, moterų ir vaikų. Apie 20,000,000 buvo tų, kurių vienas ar abu tėvai buvo gimę svetimos šalyse. Mažne 3,000,000 gimusių svetur, kurie turėjo 10 metų amžiaus ar daugiau, nemokėjo anglų kalbos, ir 1,650,361 nemokėjo skaityti ar rašyti jokia kalba. Tarpe 3,000,000, kurie nemokėjo anglų kalbos, 2,565,612 turėjo suviršum 21 metus amžiaus ir todėl didžiojoje valstijų už priverstinio įstatymo ribų. Kadangi iš jų nereikalavo lankyti mokyklą, tai tik sulyginamai mažas skaitlis, 35,614 iš šitos grupės lankė vakarinės mokyklas, gerėdant išmokyti anglų kalbos.

Šitos rūšies skaitlinės labai dažnai paliekama didžioje knygoje ant viešos skaityklos lentynos, kur nedaug žmonių jas mato. Taip buvo iki apie du metai tam atgal. Paskutiniiais dvejais metais šitos skaitlinės

pradėjo rodyties laikraščiuose ir mėnraščiuose ir visokiuose susirinkimuose. Kas atsako už šitas skaitlines? Ar tai yra kaltė kitur gimusių žmonių, ar apsilėidimas mokyklų? Daugelis žmonių dabar mano šiaip ir taip apie tai. Bet šitas padėjimas reikalauja teisingo priskaitymo atsakomybės. Valstija ir pavienis žmogus turi pamatyti didesnę reikalingumą gerybei. Pav., du metai atgal dešimtyje valstijų esant suviršum 500,000 kitur gimusių žmonių, mažiau kaip pusė miestų tose valstijose užlaikė vakarinės mokyklas, kur buvo galima svetimšaliams išmokyti anglų kalbos. Illinojaus valstija buvo viena tų dešimties valstijų, kuri neišpildė savo priedermės tokiu būdu. Yra aišku, kad valstijos privalo duoti progą lankyti nemokamą vakarinę mokyklą.

Antra vertus, pranešimai iš didelių miestų, kurie paskiria dideles sumas pinigų vakarinėms mokykloms, parodo, kad lankymas mokyklos yra permažas. New Yorko mieste didelė daugybė svetimšalių užsirašo pirmą savaitę. Meto pabaigoje 80 nuosimėjų tų, kurie buvo užsirašę, pranyko. Jie atlanda tą esant perdaug sunkiu darbu ir neturi išvermės laikyties. Musų pačių Chicago miesto užrašai dažnai rodo, kad mažiau negu trečdalis tų, kurie užsirašo pirmą savaitę, pasilieka mesos kambarių baigianties vakarinės mokyklos metams. Šitokios skaitlinės atina iš visų miestų, bandančių palaikyti vakarinės mokyklas.

Neseniai trečiai grupei žmonių uždėta dalis atsakomybės. Tąja grupe yra vertėivos. Yra nurodoma jiems, kad gal, žmonės, dirbantys po dešimtį valandų i dieną ar daugiau, negali kaip reikiant mokyties vakarais. Darbo valandos reikia padaryti trumpesnės, kad davus jiems daugiau laiko. Judėjimas linkui sutrumpinimo darbo dienos tolydžio auga. Kaip greitai šitas sutrumpinimas darbo dienos įvyks, tai tas priklausys daug nuo pačių darbininkų. Tam įvykus, ką jie darys su priediniu laiku? Ar jie matys vertę sau iš anglų kalbos ir laikysis vakarinės mokyklos?

Kiekviena valstija ir kiekvienas atskiras žmogus privalo atminti, kad federalis įstatymas reikalauja, idant kiekvienas žmogus galėtų kalbėti ir skaityti anglų kalba pirmą negu jis pataps Suvienytų Valstijų piliečiu. Kad padarius tą galimū vi, siems svetimšaliams senate yra įstatymo projektas, reikalaujantis \$7,500,000 kas metai švietimo reikalams šitame dalyke. Iš valstijų reikalaujama tokios pat sumos kas metas pagalbėjimui padaryti Amerikos piliečius. Visi svetimšaliai, kurie tikisi pa-

silikti šitoj šalyje, turės rūpintis pasinaudoti šituo pasiulymu.

—Louise Montgomery.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš darbininkų gyvenimo.

Apie kitų miestų darbininkų gyvenimą, jų judėjimą ir veikimą, nuolatos darbininkų laikraščiuose pranešama, bet apie šito miesto darbininkų padėjimą niekas nieko neparašo, niekas nesiskundžia. Tarytum kad čionai darbininkų gyvenimas būtų visu kuo aprūpintas. Bet toli gražu nuo to. Darbininkų susipratimas menkas. Apie kokią organizaciją jiems nė neužsimink, tas juos mažai interesuoja. Tokiu būdu darbaviamis šienapjūtė: iš savo darbininkų gali pasinaudoti kaip jiems tik patinka. Kuomet daug vyrų buvo ištraukta iš dirbtuvių ir paimta tarnyston, tai jų darbo vietas užimdavo merginos, moters ir vaikai. Jie dirbdavo daugiausiai ant mašinų ir "finišruimius". Kaip vienas taip ir antras darbas yra gana pavojingas finišruimius: nuo visokių dažų dvokiantis oras kenkė sveikatai. Prie mašinų pasitaiko kad lankiai sužeidžia, nupjauna ranką, ar pirštą. Bet augštos gyvenimui reikiamų produktų kainos verčia moteris palikti savo namelius ir mažus kudikius ir eiti drauge su savo draugu vyrų pelnyti sau ir tiems mažiems kudikiams duoną. Tačiau moters taip pat padaro darbą, bet jos pigiau dirba negu kad vyrai pirmiausia dirbdavo tą patį darbą. Vyrai, kur imdavo savaitėje už tą darbą nuo \$18—20, tai moters dirba už \$9—14 savaitė. Tokiu būdu prie dirbtuvių "šainos" pridėta, kad tik moterų reikalinga prie darbo. Tos rūšies darbas, kurį gali moters dirbti, vyrams tikrai bėda. Apie didesnę mokesčių nė neužsimink, nes tave palieis, o pristatys moterį dirbti dar pigiau.

Kuomet moters dirba dirbtuvėje, tai nėra kam atsidaryti pridaboti jų vaikų. Dažnai daroma šitaip: kuri moteris negali dirbtuvėje dirbti, tai jina daboja kelių savo kaimynų vaikūčius. Motinos tų šeimynų, parėjusios iš darbo, naktimis ir šventadieniais išsiskalbia draubūzius, apsišvarina kambarius, taip kad ant rytojaus jina vėl galėtų eiti dirbti, turtus krauti savo ponui kapitalistui. Tai tokie čionai darbininkų moterų gyvenimas.

Darbininkų vyrų padėjimas taipgi ne geresnis. Karės metu daugumas kompanijų turėjo valdžios užsakymų. Dabar dauguma tų užsakymų panaikinta. Tokiu būdu darbai laipsniškai si svetimšaliai, kurie tikisi pa-

Teatras ir Balius

RENGIA CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

Chicago Lietuvos Vyrų Choras

"KAIZERIS PEKLOJE"

3-jų aktų komedija; vertimas J. Uktverio.

Nedėlioje, Gruodžio 29-tą, 1918

M. MELDAŽIO SVETAINEJ
2242 W. 23rd place

Pradžią 6:30 val. vak. Svetainė atsidarys 5 val. Lošimas prasidės lygiai pažymėtu laiku. Neveluok! Inžanga 35c, 50c ir 75c.

Siam vakarui specialė muzika J. GRUŠO.

Taigi užprašom visuomenę skaitlingai atsilankyti i mūsų rengiamą vakarą, nes veikalas yra dailus, pilnas humoro. Veikale veikia kaizeris, Franc. Juozaps, Rasputinas, Liuciperas ir daug kitų. Lošime dalyvaus apie 50 ypatų, taigi Chicago Lietuvos Vyrų Choras deda visas savo spēkas, kad kuopikliausiai pavyktų tas vakaras už visus kitus ir jei turėsime pelno, tai skirsim pusę pelno Lietuvos Laisvės Fondan. Taigi prašome visuomenę nepamiršti atsilankyti.

P. S. — Plakatuose šio vakaro pasakytą per klaidą, kad veikalas 4 akty, o ištikrujų tai tik 3-ju akty. Kviečia visus Ch. Liet. Vyrų Choras.

atleidžia iš darbo. Nekuriose dirbtuvėse darbininkams algas sumažino. Darbininkų kas kart vis daugiau vaikščioja be darbo. Žodžiu, darbininkų gyvenimas šiame miestelyje kas kart vis darosi sunkesnis. Prie ko jis darbininkus prives, tati teitis mums parodys.

—K. Bijunėlis.

SVEIKATA arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi kelis šintus paveikslų apie žmogaus kūno sudėjimą. Aprašoma įvairiausi apsirėiskimai žmogaus kūno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik \$2.00 su pristatimu.

Užsisakydami ir pinigų siųsdami rašykite šiuo adresu:

"Naujienu",
1739 S. Halsted st., Chicago, Ill.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ISTEIGTAS 1896 METAIS

Kapitalas i Sausio, 1917, \$145,000
Pomirtinių išmokėjo \$92,715
Ligoje pašalpy \$52,813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
ir \$1,000. Moka ligoje pašalpos—
\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 i savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiskus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiskus ir kulturiškus reikalus.
ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĖ“ su ilius truo tu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Milžiniškas Koncertas

Rengia

L.S.S. AM. 37 ir 174 KUOPOS

Subatoj, Gruodžio 28, 1918

M. Meldazio Svetaineje

2244 W. 23rd Place

Programė dalyvaus įžymiausi Chicagoje scenos veikėjai. Kalbės Sąjungos sekr. J. Stilsonas, dainuos pagarsėjęs dainininkas P. Stogis.

Tėmykite visi lietuviai ir nepamirškite atsilankyti paskirtoje dienoje. Kviečia visus KOMITETAS

Svet. atsidarys 5:30 v.v. Programas prasidės 7 v.v.

Klesos, ir klesų kova

Nėra tokios spėkos, kuri galėtų sulaukyti pasaulio evoliuciją.

Evoliucijos ratas sukasi visu smarkumu, ir rengia dirvą vis naujomis revoliucijoms. Klesos, vis aiškiau ir aiškiau skiriasi viena nuo kitos, ir gyvenimo aplinkybės verčia vieną prieš kitą kovoti, nes kiekvienos klesos reikalai yra skirtingi. Paimkime Lietuvos gyventojus. Klerikalai ir tautininkai sako, kad Lietuva liuos nuo buržujų, ten visi darbo žmonės, ir mums reikia bendrai kovoti už Lietuvos laisvę. Bet pažūrėkime, ar mes visi esame lygūs darbininkai, ir visiems yra tinkama ta pati laisvė, ir ar galima bendrai kovoti. Lietuvoje yra, nors neskaitlinga, proletarų klesa. Proletariatą yra tai tie žmonės, kurie neturi jokios privatinės nuosavybės, ir tarnauja kitiems. Lietuvos proletariatas daugiausiai susideda iš žemdirbių, neturinčių nė kšnelio nuosavos žemės, neturinčių nuosavų drabužių ir nuosavos duonos plutos. Kada jie dirba pas ukininką ar dvarponį, jie ten vilki ukininko ar dvarponio visais drabužiais, valgo ant jų stalo ir dirba jiems, o gale metų gauna atlyginimo vos keletą rublių; ir kaip tik pabaigia senus metus, turi vėl kuogrečiausia įieškoti kitos vietos, nes jis niekur neturi pastogės, neturi drabužių, priverstas yra eiti pas tą, kuris pirmas pasiūlė jam vietą. Dar pažūrėkime, kokiose aplinkybėse jis gyvena. Kaip tik ukininkas ar dvarponis jį pasamdo, tuojaus duoda jam drabužius. Bet kokie jie yra? Vargiai beapdengia nuogą kū-

ną — lopas ant lopo prisitūtas, o ty gyvulių daugiau negu adatos durimų. Valgis taipgi labai blogas, vandens puodas ir taukų šaukštas, pusiau pelų pusiau grūdų duona. Lova taipgi prasta. Klūnė įsileidži į šiaudus ir gerai. Darbas vasaros laiku nuotams iki tamsai, o žiemą — ir naktimis turi dirbti. Dažniausia jis neturi nei šventos dienos. Jei gu spėjai kokias 8 mylias į bažnyčią nueiti ir Dievui padėkoti už visas laimes ir nelaimes, tai ir visas džiaugsmas. Kada nori nueiti į vakaruškas, tai nemislyk draugauti su kuo tik nori, nes ukininko suns ar duklė su tavim nešnekės, nedratgaus, o dar išjuoks, pavadins pribūsiu, nusūseliu ir kitaip. Tai toks žemdirbio-proletaro gyvenimas; negali būti ligus ukininkui ar dvarponiui ir kitiems.

Dar buvau apleidęs mokslą. Jis neturi laiko mokintis; kaip tik sueina jam 7 metai amžiaus, tuojaus jis išėina tarnauti, o apie mokyklą nei kalbos, už tai beveik visi nemoka nei rašyti, nei skaityti. Visur yra paniekinami, ir skriaudžiami. Gyvenimas skausmingas, mažai gali pasipriešinti. Apie kokį streiką tai sunku kalbėti, nes visai neorganizuoti, neapsiūvię.

Kita dalis proletariato yra miestų darbininkai, taipgi nieko neturintys, vientik gal seną nudėvėtą drabužį, tai jo kapitalas. Diena iš dienos yra pakinkyti dirbtuvė prie sunkaus darbo, niekados nemato saulės šviesių spindulių, tarytum ne del jų saulė šviečia, ne del jų gamtos grožybės. Vakare namo parėjęs, ar gali kuo nors pasidžiaugti, kada nėra gero kšnelio duonos, kada šeimyna neturi ką pavalyti, ir vienas kitas yra ligonis, o kiek kitų abalgų. Rytmetį, nuėjęs į dirbtuvę dirbi iš visų spėkų, visas sušlės, kad tik daugiau uždirbti — pagerinimui — ne laimingo gyvenimo. Bet, ateina bosas ir sako: Tamsta geras esi darbininkas, dirbi už visus smarkiausia ir naudingas esi mūsų dirbtuvėje. Bet tamsta taip perpildė produktus mūsų sandėlius, kad mes nebeturim kur daugiau dėti, o rinkos yra perpildytos. Užtai turiu tamstą pa-

leisti keliems mėnesiams, o kaip tik visą tavorą sunaudosim — išparduosim, tada vėl tamsta pakviesim dirbti. Ir kaip tada jaučiasi darbininkas-proletaras. Nors jis ir skundžiasi, išdėsto savo vargus, bet tas nieko jam negelbsti. Bosas atsako jam: —Tamsta esi mašina, ir kada mes mašiną naudojame, tada jai duodame aliejaus, o kada tuščia stovi, mes nesirūpiname ja. Štai koks jo gyvenimas. Ir ką turi toliaus daryti? Jisai organizuojasi su kitais tokiais pat darbininkais, kad pagerinus savo buvį. Pradedą skaityti darbininkiškus laikraščius ir knygas. Darbininkas studijuodamas pažįsta, kas jis yra ir kokias klesas priklauso; užtai ir kovoja už savos klesos reikalus, už darbininkų-proletarų klesos reikalus.

Miesto darbininkas visados apsvieta ir organizacija pralėkia ne tik žemdirbius — proletarus, ne tik mažžemus ukininkus, bet ir turtingesnius ukininkus. Kodel taip yra? Delto, kad aplinkybės priverčia į jį šviesties. Žemdirbiui visai ne tenka protauti, mažai tegali skaityti (nes sunku literatūros gauti), o apie organizaciją jie visai nesupranta; jų visas užsiėmimas, tai arti žemę. Miesto darbininkas visai kitokiose aplinkybėse gyvena; literatūra visai namie; eidamas iš darbo nusiperka gerą laikraštį. Ten randa visokių patarimų, kaip darbininkų klesai kovoti už savo reikalus; kokių būdu visa tai atsiekti? Ir kodel neapsvarstyti. Iš kitos pusės darbas, ir gyvenimo aplinkybės spiria jį organizuotis ir apginti save. Užtai miesto proletariato pirminis stoja į kovą su išnaudotojais; pirminis kelia raudoną socializmo vėliavą; pirminis paina valdžią ir savo rankas ir vykdo socializmą. —J. Gasiunas.

ninkų šalininku kur-kas prieš šitos šalies įstojimą karėn. Bergerio buvusias darbininkas tapgi turėjo pripažinti, kad per visą jo buvimo laiką prie to laikraščio Bergeris parašė nemažiau kaip trisdešimtis redakcinių straipsnių po savo vardu, kur jis peikė Kaizerį su visais jo darbais, vokiečių junkerius, vokiečių karininkų klastą, tą sistemą iš kurios jis atsirado ir, priedui, Hapsburgo dinastiją. Valdžia, matomai, nedaug pakenkė socialistų bylai Harrisio liudijimu.

Pirmiaus liudijusis valdžios liudininkas liudijo daugiau už besiteisinamąją pusę. Juo buvo C. Berreiter, 21 metų amžiaus austras, dabar tarnaujas laivyno, o pirmiaus buvęs veiklum Jaun. Soc. Lygos nariu. Jaunasis jureivis pasakė, kad jo tėvas yra socialistų partijos nariu Chicagoje, o jo pati dabar priklausanči J. S. Lygai. Jis prisipažino, kad jis girdėjo J. S. L. sekretoriaus F. Kruses kalbą Hull Houseje ir kad joje nieko maistingo nebuvo. Kruse kalbėjo prieš militarijavinimą viešose mokyklose ir nupeikė Vaikų žvalgų judėjimą kaipo žingsnį linkui militarizmo. Jis pasakė, kad kibinius parupino du vaikinai: Herman Bosler ir Thomas Levish, kurie vadino „geltonuoju už tai, kad jis nenorėjo prieintis pašaukos aktau.

Berreiter pripažino Cunneai, kad kelios dienos atgal jis ir Arnold Schilliss, buvusias Chicago Socialistų Partijos raštinės tarnaitis, kuris liudijo pereitą ketvergą, buvo drauge kvočiama prokuroro raštinėje. Jie abu du palygino užrašus to, ką jie sakė atėję liudyti. Jaunasis jureivis matomai didžiavosi tuo, kad jis pats išplatinio daugybę kopijų Tuckerolapelio „Kaina kurią mes užmokamė“. Jis sakėsi buvęs visa kuo J. S. Lygoj „pradedant darbininku, baigiant valstijiniu organizatorium“.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, is required by the act of Oct. 6, 1917.

Socialistų Byla.

LIUDIJIMAS PRIEŠ BERGERI
Rašo David Karsner.

Chicago, Ill. — Valdžios skundavedžiams nepavyko pripažinti, kad Viktoras L. Berger, Milwaukee's laikraščio „Leader“ redaktorius, buvo nusidėjęs neamerikiniu pasielgimu kaipo savininkas socialistų dienraščio viduriniuose vakaruose.

William P. Harris, buvusias užveizda laikraščio „Leader“ redakcijos ir dabar esantis reporteriu Milwaukee's laikraščio „Journal“, rašinėjančiu savio laikraščiu apie dabartinę socialistų bylą, užėmė liudininko vietą ir prisiekė, kad Berger lipeš jam duoti pirmystę „Berlino žinioms“ apie karę, prieš Londono ir Paryžiaus žinias.

Šituos paliepinus jis davęs pirma Amerikos įstojimo karėn ir kuomet dar Sayvillės bevielinio telegrafo stotis priiminėjo karės žinias iš Vokietijos. Jis pasakė, kad Berger niekuomet neliepė jam apieštai, ar ignoruoti talkininkų karės pranešimų. Jis tik praserėgėjęs, kad talkininkų pranešimais nereikia per daug užsitikėti, nes cenzura nutylinti apie talkininkų pralaimėjimus ir padidinti talkininkų laimėjimus mušiuose.

Jis sakėsi buvęs prie „Leaderio“ nuo gruodžio mėn. 1914 m. iki geg. mėn. 1917 m.; per tą laiką jis buvęs reporteriu, rankraščių tvarkytoju ir redakcijos užveizda. Jis šita vietą užėmė po A. M. Simons'ui, kuris buvo redakcijos užveizda.

Perklausias Harris pasakė, kad Simons buvęs žymių talki-

TEMYKITE ŠI DIENRAŠTĮ SUBATOJE DEL MUSŲ

Didelio Sausyje Pratuštinimo Išpardavimo
kuris prasidės Pamedėlyje, Gruodžio 30 dieną, lygiai 8:30 valandą ryto.

Geros vietos del 4 arba 5 lietuvių pardavėjų; atsišaukite greitai!

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

Sankrova atdara Subatoje vakare iki 9:15 valandai.

EXTRA! SUBATOJE! DIDELIS 1 DIENOS IŠPARDAVIMAS IŠ

1100 MOTERŲ ir MERGINŲ KAUTU

Su Dideliais Kailio Kalnieriais Už Pusę Paprastos Kainos

Subatoje tiktai. Pats įžymiausias išpardavimas kautų sezono. Didelis išdirbėjas buvo per daug pridirbęs. Musų pirktėjas pataikė į laiką ir sulgo už labai pigią kainą. Vilnono velour ir Egyptian plušiniai kantai \$10.88 tiktai už

Nėra Pigesnio Kauto \$22

Kantai su dideliais, plačiais kalnieriais iš bobro, šilko, plušo arba kit coney kailio. Puikios naujos stailės, su diržais, su kišenais, papuošta su guzikais.

Mieros Del Moterų ir Merginų 10.88

Kantai yra pilno 48 colių ilgio. Pili nas pasirinkimas puikių spalvų ir juodų. Moterų mieros, 36 iki 46, merginų mieros 16 iki 20 metų. Jaunesniųjų mieros 15, 17, 19 metų. Ateikite anksti del šių stebėtinų verčių!

Tikri \$22 Kailiu Papuošta Kantai, Subatoje Tik \$10.88

Subatoje Tiktai! 900 Papuoštų Skrybėlių --- 68c

Mūsų skrybėlių skyriu. Aksomo atlapais, krepšio išveizda, papuošta ir gata-vai dėvėjimui, jureivio, papuoštos su puikiais vainikais, kaspinais. Daug spalvų, subatoje 68c.

PATRIJOTIZMAS
Pačedumas turi but pasargos žodis
IOWA STATE SAVINGS BANK
Kapitalas ir Perviršis — \$120,000.00.
S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts.
SIOUX CITY, IA.

Pažink Save

DARBININKAI!
Ar tu dar nesupratai iki šiol, kaip didelės garbės vertas esi? DARBININKAI! Tu savo puslėtomis rankomis padarai tą viską, kas pasaulyje gražiausia ir puikiausia yra; tu išstatai didžiausius miestus, tu padarai puikiasias mašinas, tu prisivieji drapanų, prikasti anglių, nutiesi gelžkelius, iš tavo darbo lužta nuo daugumo, kaip valgomųjų taip ir kitokių daiktų krautuvės, žodžiu, tu visą pasaulį rėdai ir maitini — štai kokios tu garbės esi vertas.

O tuo tarpu tu pats kenti šaltį ir badą. Todel, jei tu nori žinoti kas tavo garbę pasisavino, ir tavo visu geru naudojasi ir per kokią kovą tu privalai savo garbę apginti, — tai užsirašyk vieną iš darbininkų laikraščių. Nes tik darbininkiški laikraščiai tesirūpina darbininkais; kitokie laikraščiai leidžiami tiksliai del išnaudojimo, del klaidinimo darbininkų arba del darbininkų priešų naudos. Todel jei esi darbininkas, neprivalai remti kitokių laikraščių, kaip tik darbininkiškus!

NAUJIENOS — išėina kas dieną. Kaina metams Chicagoje \$6.00
NAUJIENOS — už Chicago \$5.00
LAISVĖ — eina du kartų į savaitę. Metams kainuoja \$3.50
KELEIVIS — savaitinis iliustruotas. Kaina metams tik \$1.75
DILGELES — mėnesinis iliustruotas žurnalas. Kaina metams \$1.00
KARDAS — mėnesinis žurnalas. Metams kainuoja \$1.00
CHICAGO SOCIALIST — Socialistų Partijos oficialis organas, išėina vieną kartą savaitėje, anglų kalba, Pavienis numeris 2c. Kas skaitote anglų kalba, galite čia gauti nusipirkti jo kopiją.

Laikas yra labai brangus. Kaip greitai tu gali sustiprinti savo proto įėjus? „Mokykles ir kitus mokyti“, skaityk su vienas, skaityk kitiems. Skaityk balsiai. Skaityk tiems, kurie klauso ir kurie neklauso. Skaityk visiems: pripras, klausys ir supras. Skaityk! Jei tave už tai bara, grasi, jei draudžia, užgina — skaityk! Skaityk viską ir visada. Skaityk perpietę, skaityk vakare. Skaityk visą laiką. Skaityk ir duok visiems kitiems skaityti — mokykis ir kitus mokyk. Tokis yra tavo obalsis, tokis yra tavo ginklas. Vartok jį visada ir visuomet. Užsirašyk šandie tuoj, dabar ir pavienius pirk vėsinėtus laikraščius, naudokies knygomis, kurios randasi DARBO ŽMONIŲ KNYGYNĖ. Bus laiks nuo laiko garsinamos „Naujieneose“ apie linki Chicago, kurie norite, bet neturite pinigų duodu pasiskaitymui. Kreipkitės antrašu:

Darbo Žmonių Knygynas
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SVEIKATA
ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paviešlų apie žmogaus kūno sudėjimą. Aprašoma įvairiausi apsirėškimai žmogaus kūno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogų apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Druose aneklo apdaruose kaštuoja tik \$2.00 su prisiumimu.

Perkūpčiams duodama gerą nuodinti.

Užsakydami ir pinigų siusdami, rašykite šiuo adresu:
S. P. TANIS,
1233 W. 111th Place
Chicago, Ill.

A + A

Liudvikas Balsis

25 metų amžiaus, mirė gruodžio 25 d., 12 val. nakties.

Velionis paėjo iš Kauno gubernijos, Telsių pav., Plungės parap. Paliko dideliame nuliudime seserį Liudoviką ir brolių Kazimierą.

Laidotuvės įvyks subatoje, gruodžio 28 d., apie 10 val. rytą, iš namų 2332 Frankfort st., Chicago, Ill., į šv. Kazimiero kapines.

Kviečiami visi giminės, draugai ir pažįstami atsilankyti į šermenis ir dalyvauti laidotuvėse.

Pramogai ir laiko praleidimui įsigykite

SAPNININKA
kurs „išguldosi visokius sapnus, koki tik žmonėms prisapnuoti gali.“
Kaina: su apdarais, 75c; be apdaru, 50c.
Gaunamas „NAUJIENŲ“ Knygynė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Michalina Ouksienė
(Matulevickė)
28 metų amžiaus, mirė gruodžio 2 d., 1918.

Velionė paėjo iš Suvalkų gub., Seinų pav., Badislavos parap. paliko 3 vaikus, palaidota Herrin kapinėse.

Jonas Ouksas,
R. F. D. Box 146, Herrin, Ill.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6393
Vakaris
2911 W. 22nd Street
Telephone Rockwell 6993

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakomoji Kaina:

Chicagoje — pačiu:	
Metams	\$6.00
Pusmeto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Vienam mėnesiui	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoj,	
pačiu:	
Metams	\$5.00
Pusmeto	3.00
Trims mėnesiams	1.55
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Pilnasis reikla užsi Pacho Money	
Orderiu, kartu su užsakymu.	
Asmeniskai Redaktorių matyt gal-	
ma tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.	
Visur kitur užsieniuose	8.00

Redakcijos Straipsniai

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

Sumišimai Berline.

Telegramas vėl praneša apie stambias riaušes, įvykusias Berline utarninke ir serėdoje. Jos pasakoja apie ginkluotus susirėmimus tarp valdžios kariuomenės ir jurininkų, vadovaujamų "Spartako" grupės veikėjų. Užmušty esą apie 100 žmonių. "Spartako" grupė buvusi pasiryžus nuversti Eberto-Haasės kabinetą ir jį vieton pastatyti Liebknechtą bei Ledebour'ą; bet ji buvusi sumušta.

Išrodo tečiaus, kad telegramų agentūros ir ši kartą "bluff"uoja, kadangi iki šitų riaušių nebuvo girdėt, pasakutiniu laiku, nieko panašaus, kas būtų galėję prisvesti prie jų. Eberto-Haasės kabinetas tlybn darėsi vis stipresnis; o po darbininkų ir kareivių tarybų suvažiavimo, kuris išrinko centralinį komitetą iš valdžios pritarėjų, šios pozicija pasidare taip tvirta, jogei rodosi, kad tikta beprotis dabar galėtų kėsintis nuversti ją speka.

Nesusipratimo ir susikirtimų tarpe valdžios ir triukšmingųjų "spartakų", žinoma, galėjo įvykti. Bet kapitalistinės telegramų agentūros daro iš jų didelės sensacijos, kad sukėlus pasauliye tokią nuomone, jogei Vokietijoje nesą tvarkos, ir kad tuo budu pateisinus uždėtuosius ant Vokietijos suvaržymus. Daug kartų buvo skelbiama spaudoje, kad talkininkai rengiasi padaryti ginkluotą intervenciją socialistinėje Vokietijoje. Anos sensacijos gal but yra fabrikuojamos ir tuo tikslu, kad prirengus prie jos žmonių opiniją.

Reikia pasakyti tečiaus, kad jeigu "spartakai" ir ne taip beprotiškai elgiasi, kaip apie juos pasakoja kapitalistinės žinių agentūros, tai jų daromasi triukšmas vis delto be galo kenkia Vokietijos revoliucijai, nes jįsai palengvina kitų šalių imperialistams vykinti savo planus.

Socializmo teorija ir dogmos.

Sunkiausias dalykas, aiškinant socializmą žmonėms, yra išdėstyti jį taip, kad jie nesuprastų jį, kaip kokį dogmų (tikėjimo dėsnių) rinkinį.

Socializmo priešai žiuri į socializmo teoriją, kaip į surašą tam tikrų taisyklių, pasakančių, kaip reikia ir kaip nereikia pasielgti tam arba kitam atsitikime. Todėl jie nuolatos priklašoja socialistams, kam jie "nesilaiką savo mokslo" gyvenime. Nusidėjimą "prieš savo mokslą" jie, pav. mato tame, kad kankurie socialistai turi nuosavybes arba užsiima bizniu. Socializmo "mokslo", girdi, liepiąs panaikinti privatinę nuosavybę ir privatinį biznį; todėl tie socialistai, kurie neišsižada nuosavybės ir biznio, esą "veidmainiai".

Bet toks supratimas apie socializmą yra prasiplatinęs ir menkai išsilavinusių socialistų tarpe. Pas lietuvių socialistus, deja, labai didelė dalis dar iki šiol visai nemoka atskirti socializmo teoriją nuo katekizmo pamokinimų. Nepersenai, saky-sime, vienoje oficialio L.S.S. biuletino laidoje Sąjungos sekretorius vertėjas aiškino, kad socialistuose, kurie perka bizniškos bendrovės šerūs, apsiereiškianti "buržuaziska dvasia"! Apie tokį-pat socializmo neišmany-mą liudija ir tie triukšmin-gi smerkimai, kurių pasku-tiniai dvejais metais tokia daugybė siunčiama per tulų socialistų laikraščių špaltas ir prakalbose prieš kitokių nuomonių socialistus. Tų smerkėjų išmanymu, mat priešingos jiems nuomonės socialistai "peržengė" tam tikrus "savo mokslo" dės-nius — vadinasi, nusidėjo: kaip nusideda tikintis žmogus, sulaužiusis savo Dievo arba Bažnyčios šventos prisakymus.

Ta pati pažvalga į socializmą, kaip į dogmų rinkinį, veda ir prie kitų dalykų, apsiereiškiančių pas dogmų garbintojus, sektantus: prie niekinimo žmonių, kurie netiki į jų dogmas ("bepalvė minia"); prie fanatiškos neapykantos linkui žmonių priešingos nuomonės ("social-patriotai", "buržuazijos uodegos" etc.) ir tt.

Taigi patiems socialistams reikėtų pasistengt geriau suprasti tą mokslą, kurį jie imasi skelbti žmonėms. Daug pasimokinimo jie gali rasti garsiojo Friedricho Engelso laiške, kurį mes spausdiname šiame puslapyje. Jame pastebėtinu aiškumu nurodyta, kas yra ir kas nėra socializmo mokslas. Tasai genialis darbininkų mokytojas sako: "Mu-sio teorija yra ne dogma, o evoliucijos proceso (vysty-mosi eigos) išdėstymas".

Fr. Engels apie so-cialistų taktiką.

Keturios suviršum dešimtys metų atgal, kada Bismarkas įvedė Vokietijoje specialius įstatymus prieš socialistus, daugelis Vokietijos socialistų emigravo Amerikon, bėgdami nuo valdžios persekioji-mų. Tie socialistai patapo čionai pionieriais mokslinio socializmo, kurį jie pažino savo senoje tėvynėje, ir jie

čionai ilgainiui įgijo didelės įtekmes darbininkų judėjime. Bet tą mokslą, kurio pasekėjais jie save skaitė, daugelis jų suprato klaidingai, ir praktikoje jie dažnai elgėsi visai ne pagal socializmo dvasią: užuot stengėsi socializmo ideją apvaisinti darbininkų judėjimą, jie ėmė kovoti prieš gyvavusias tuomet šioje šalyje darbininkų organizacijas, todėl, kad jos nepasiskubino priimti jų teoriją. Tuo budu, vietoje paramos darbininkų judėjimui, jie nešė jam trukdymą ir suirutę. Laikui bėgant, tų vokiečių socialistų pastangomis suorganizuotoji Socialistų Darbo Partija (Socialist Labor Party) visai išsi-gimė į sektą, ir gyveninė jo-sios elementai turėjo atskilti nuo jos ir susiorganizuoti į naują partiją — Socialistų Partiją.

Šituos palinkimus prie sektantizmo, labai nuosakiai kritikuoja vienas mokslinio socializmo stogėjų, Friedrich Engels, laiške, rašytam gruodžio 28 d. 1886 m. tulai p-iai Wischnewetzkienai. Žemiau mes perspausdinome tą pastebėtiną laišką, tikėdamiesi, kad protaujantis socialistai galės daug ko pasimokinti iš jo. Sektantizmas yra liga, kuria tenka persigirti savo kuklystės dienose kiekvienam darbininkų judėjimui; kaip visi žino, nuo jo nėra liuosos ir lietuvių darbininkų judėjimas. Kada skaitysite Fr. Engelso laišką, atsiminkite tuos mūsų naujoviškuosius "revoliucionierius", kurie skelbia frakcijų kovą ir niekina "bepalvės" darbininkų minias: pamatysite, kaip arti jo turinys paliečia mūsų dienų ginčus.

Fr. Engelso laiškas.

Didis dalykas, kurį mes turime atlikti, yra atsiekti to, kad darbininkų klesą imtų judėti, kaip klesą. Kartą to atsieklus, jie netrukus atras tikrą kelią, ir visi, kurie priešinsis (H. G. arba Powderly), paliks lauke su savo menkomis sektelėmis. Todėl aš manau, kad ir K. of L. (Knights of Labor — "Darbo Ricieriai", stipri to laiko ekonominė darbininkų organizacija, dabartinės American Federation of Labor pranokėja. Red.) yra didžiausios svarbos veiksnys judėjime, ir jie neprivalo būti užpildinėjami išlauko, o privalo būti revoliucizuojami iš vidaus (mūsų pabraukta. Red.); todėl aš manau, kad daugelis vokiečių padarė stambiai klaidą, kuomet jie mėgino, aktyvdoje galingo ir garbingo judėjimo, kurį ne jie sutvėrė, padaryti iš savo importuotos ir nevisuomet supastos teorijos, savo rūšies vienintėlio išgany-mo dogmą, ir šalinęties nuo kiekvieno judėjimo, kuris nepriėmė tos jų dogmos. Musų teorija yra ne dogma, o evoliucijos proceso išdėstymas, šitas-gi procesas eina per daugelį viens po kito sekantių laipsnių. Tikėties, kad amerikiečiai pradės pilnu supratimu teorijos, kuri tapo išdirbta senesnėse pramoninėse šalyse, reiškia tikėties negalimo dalyko. Vokiečiai privalo veikti pagal savo teoriją — jeigu jie supranta ją, kaip mes ją su-pratome 1845—1848 m.; pri-sidėti prie bent kokio tikrai vi-suotino darbininkų klesos ju-dėjimo, priimti jo faktišką pradį stovį, kaipio tokį, ir laipsniškai išplėtoti jį iki teoretinės augštumos; nurodant, kaip kiekviena padarytoji klaida, kiekvienas patirtasai nepasisekimas buvo neišvengiama pasekmė klaidingų teorijos dėsnių pradi-

niamė progreme; jie, kalbant "Komunistų Manifesto" žodžiais, privalo: judėjimas dabartyje atstovauti judėjimo ateitį. Bet visų pirmausia duokite judėjimui laiko susikonsoliduoti, nedarykite neišvengiamo pir-muose žingsniuose pakrikimo dar aršesniu, grusdami žmo-nėms į gerkles dalykus, kurių jie dabar negali kaip reikiant suprasti, bet kuriuos jie išmokės suprasti neužilgo. Vienas, ant-ras milijonas darbininkų balsų sekama lapkričio mėnesį už darbininkiską partiją, kuri nuoširdžiai stengiasi būti tokia; dabar-tiniu laiku sveria nepalygina-mai daugiau, kaip šimtas tuk-stančių balsų už doktrinieriškai tobulą platformą.

("Briefe und Auszüge aus Briefen an F. A. Sorge u. A." psl. 243.)

Šaukia į teismą šmeizikus.

Žemiau dedame laišką, kurį vakar "Naujienuos" redaktoriūs, P. Grigaitis, išsiuntė "Laisvės" redaktoriui, V. Paukščui. Jo turinys yra suprantamas be jokių aiškinimų.

Laiškas V. Paukščui.

Chicago, Ill.
Gruodžio 26 d. 1918 m.
V. Paukščui
"Laisvės" redaktoriui
Brooklyn, N. Y.
P. Paukšty:

Tamstos redaguojamasai laikraštis, "Laisvė", jau senai varo nešvarią agitaciją prieš Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybą. Pastaroji iki šiol neskaitė reikalinga esant kokiui-nors budu reaguoti į nesąmoniškus "Laisvės" užpildinėjimus, tikėdamiesi, kad sveikas lietuvių darbininkų protas sugebės atskirti tiesą nuo melo ir prasi-manymų. Bet paskutinis, 103-iasis (gruodžio 24 d., 1918 m.) Tamstos laikraščio numeris galutinai peržengė visas padorų-mų, sąžiningumo ir literatinės etikos ribas. Jisai verčia mane kreipties šiuo laišku į Tamstą. Paminėtojo "Laisvės" nume-rio įžengiamamjam straipsnyje tarp kitko sakoma:

"Vadinamoji 'darbininkų' taryba, kuri užmušė savo darbininkiskąją reputaciją ta garsiąja liepos mėnesio telegrama, bent suvažiavimo rengimu norėtų paslėpti savo silpnę ir išdavystę. 'Jei 'Keleivis' nori eiti išvien su 'Naujienuos', tegul cina. Jie visviena nieko nepes ir darbininkų paskui sagelės nenusives. Su išdavikais tarptautinio socializmo, su imperialistinių demokratijų bernais darbininkai nieko bendra neturi. Išdavystės sa-vo principų jie negali užmir-šti."

Šitais žodžiais "Laisvė" bjauriai apšmeizžia Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybą ir "Naujienuos", apskelbdama jas "tarptautinio socializmo išdavikais" ir "imperialistinių demokratijų bernais." Varyti spaudoje ginčus delei tokių šmeizimų su laiška senesnėse pramoninėse šalyse, reiškia tikėties negalimo dalyko. Vokiečiai privalo veikti pagal savo teoriją — jeigu jie supranta ją, kaip mes ją su-pratome 1845—1848 m.; pri-sidėti prie bent kokio tikrai vi-suotino darbininkų klesos ju-dėjimo, priimti jo faktišką pradį stovį, kaipio tokį, ir laipsniškai išplėtoti jį iki teoretinės augštumos; nurodant, kaip kiekviena padarytoji klaida, kiekvienas patirtasai nepasisekimas buvo neišvengiama pasekmė klaidingų teorijos dėsnių pradi-

Todel aš, žemiau pasirašiusis, kaipio Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos Laikinojo Komiteto pirmininkas ir kaipio "Naujienuos" redaktoriūs, apkal-tinu Tamstą sužiniu paminėto-sios Tarybos ir "Naujienuos" šmeizimu ir šaukia Tamstą į Trečiųjų Teismą, kuriame aš

prirodysiu savo kaltinimą.

Noriu, kad byla įvyktų ne vė-liaus, kaip aplink sausio mėne-sio (1919 m.) vidurį, ir iš savo pusės siulau Tamstai pasiskirti du teisėjų taja sąlyga, kad ir aš paskirsiu tokį-pat teisėjų skai-čių, ir kad jie visi, Tamstos ir mano paskirtieji teisėjai, pasi-rinktų vieną Teismo pirminin-ką. Teisėjai, kartu su pirmi-ninku, nusikirs bylą vietą ir lai-ką ir nustatys bylos procedūrą.

Bylos išlaidų padengimui ir užtikrinimui, kad viena arba antra pusė nepasitrauks iš Tei-smo ir pasiduos jo nuosprendžiui, siulau, kad abi pusės de-pozituotų po \$200.00 (du šimtu dolerių) pas patikimą žmogų toje valandoje, kada teisėjai susitars sulig bylos detalių.

Laukdamas kuogreičiausio atsakymo, palieku su tinkama pagarba

P. Grigaitis.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šlamė skyrėje nuomonės Redakcija neatsako.]

KUNIGISKA LOGIKA.

Visiems gerai žinoma, kad lietuvių kunigai ir jų lyda žia-mi laikraščiai visuomet laikosi šitokio argumento: jeigu kokia ypata, turėdama ar neturėdama ką nors bendra su socialistais, papildoma kokią niekystę, — jie tuojuos sušunka: "žiūrėkit, prie ko žmogų privedė socialistų lai-kraščiai; tai kokius žmones jie išauklėja!" ir tt.

Tokiu kunigų "argumentu" piktinasi netik socialistai, visi apšviestiesi katalikai. Kiekvienas mat žino, kad yra nedora kaltinti laikraštį bei laikraščius už atskiros asmens blogus pasi-elgimus; ypač kuomet laikraštis prie to žmonių nekursto. Bet tokį "argumentą" vartoja tik kunigai — savo laikraščiuose ir per pamokslus, — tai apsi-švietę žmonės nę atydos neat-kreipė: nuo kunigų nieko ger-esnia ir laukti negalima.

Vienok mane labai nustebino tas, kad tą patį argumentą pra-dėjo vartot ir "Motery Balso" redaktori. Ją prie to privedė, matyt, tas "kairumo" fanati-zmas ir balse neapykanta prieš "Naujienuos".

Dalykas štai kame: L.M.P.S. 9-ta kuopa (Chicago) nutarė surengti "Motery Balso" audai vakarą. Kaip matėsi iš kores-pondencijų tas vakaras davė virš 100 dol. pelno. O kadangi tos kuopos išdas, sakoma, buvo veik tuščias, tai viena narė su-sirinkime įnešė, kad pusė (ar kiek) jų pinigų nuo tarpu pa-likti kuopos izde, gi kita dalį prisiuntė "Motery Balsui"; liku-sius pasizadėjo vėliau atiduoti. Įnešimas paremta ir taip nuba-lsuota. Kuomet apie tai sužinojo "Motery Balso" redaktori, jį baisiai pasipiktino. Nupeikus tos kuopos pasielgimą, ta, atsi-prašant, redaktori užbaigia šiaip:

"Tai mat, "Naujienuos" auklė-tinės kaip puikiai supranta sa-vo reikalus ir moka juos ap-ginti". (žiur. "M. B." no. 12.)

Man čia neapeina gint "N-ų" garbė; man tik labai gaila, kad ir "Mot. Balso" redaktori per-žengė doros principus ir stve-riasi kunigišką "argumentų". Mat, jeigu kuopa netaip nuba-lsavo, kaip "M. B." redaktori patinka (rodos, kuopos gyvavi-mas taip-pat svarbus, kaip ir "M.B.", nes jeigu kuopos suban-krutys, tai ir organo nereikės), tai ji nars išvadina "Naujienuos" auklėtinėmis.

Taigi ta "Motery Balso" (pro-gresyviško laikraščio!) redaktori vadovaujasi kunigiška logika. —Philadelphia.

Sveikatos Skyrus

Maisto Svarba.

Vienos ligos paeina nuo baktėrijų, kitos nuo stokos tyro oro ar pasilsio, trečios nuo nežinomų priežasčių (putmenis, kraujo ligos ir tt.), ketvirtos nuo netinkamo maisto ir maitinimosi. Kada žmogus ir gerą maistą priima nereguliariškai, arba nesukramto jo tinkamai, arba priima per daug arba nega-na, arba priima jį netinkamai sutaisyta, — tuomet gali išsivystyti nesveikumas ir suėjimai kune. Tečiaus ne apie tai kalbu ši syki. Daugeliu yra žinoma, kad mišrus maistas (o kas nežino, lai išidėmėja) yra geriausias maistas. Maistas iš mėsos, iš javų, daržovių, vaisių, pieno, kiaušinių ir tt. turi but keičiamas kas diena. Geriausias maistas, valgomas per daug tankiai, veda prie blogų pasekmių. Mu-sų kunas susidėda iš įvairios rūšies mėsų, kurios ne tik sąvys pavidalu, o ir chemiškų susidė-jimu skiriasi. Imkime, kauli turi daugiau kalkių, negu kitos mėsos; nervai — daugiau fosfo-ro, negu raumenis ar kitos mėsos; kraujuose geležies yra daugiau, negu kitur. Valgymas maisto be fosforo reiškia skriaudą nervų sistemai, kaulams ir tuloms kitoms mėsoms. Maistas be kalkių reiškia skriaudą kaulams. Kunas dėvisi ir vis naujos medžiagos reikalingos įvairių jo dalių atbudavojimui, todėl reikia imti maistą, kuris nę vienos kuno dalies nenuskria-ustų — reikia imti įvairių mai-stų. Iš visų maistų tik pienas turi netoli visas tas dalis, ku-rios kunui reikalingos, bet jis suaugusiam žmogui nėra užten-kamas, nes jame per daug vandens. Kiti visi maistai yra dau-giau ar mažiau vienpusiai: vie-nuose nėra fosforo, kituose nėra gana kalkių, trečiuose — reika-lingų druskų ir tt., todėl juos reikia valgyt maišytinai — vieną ir kitą. Netinkamas, vieno-das maistas gali priversti prie vi-durių užkietėjimo, prie kraujo permainų, prie nusilpnėjimo, bet tai da nėra ligos, pacinan-čios tiktai nuo maisto. Tečiaus yra ligų, kurias maistas tiesiai padaro ir jos yra žinomos kaipio maisto ligos. Jų eilė stovi beri-beri, rachitis, marazmus škorbutas, podagra ir tulos kitos.

Yra patirta, kad žmonės, kurie maitinasi koncentruotais (su mažai liekanų) maistais ir ima-ty daug, išvysto podagrą ("reumatizmą"). Taipgi atkartotinai liko iširta, kad Japonijoje, Chi-nijoje ir kitur ligą beri-beri ser-ga tie, ku maitinasi-per ilgą laiką nutarkuotais (be žievių) ry-žiais. Pradėjus quot ryžius su žievitėmis arba tik ryžių sėle-nas — daugelis ligonių atsigrė-bia. Skorbutas yra plačiai žino-mas jureiviams, kurie kartais ant laivų turi išbuti ilgai ir ne-gauna daržovių ir vaisių. Nes-kustų bulvių virimas ar kepi-mas ir valgymas neretai yra už-teklinu jiems, kad išvengus škor-butito. Kudikiai (žindomi), ku-rių motinos mažai valgo vaisių ir daržovių, yra linkę gauti škor-butą arba rachitį. Bonka (kar-vės pienu) maitinami kudikiai (jeigu tik jie negauna gana ty-ro oro, švarumo ir vaisių syvų, tankiai išvysto rachitį (kaulų ligą).

Maisto ligos išsivysto, ne vien todėl, kad jame nėra užteklinai medžiagų, reikalingų tos ar kitos kuno dalies atbudavojimui, o ir todėl, kad kune esama įvairių gilių, kurios daro syvus, reikalingus kuno funkcijų palaikymui atsakančiam veiklume. Kaipgi galėtų buti pervirškinti

proteidiniai maistai, jeigu skil-vyvy nebutų hydrochlorinės rū-gšties? O juk ta rūgštis darosi tik iš chlorino ir hidrogeno. Kaipgi galėtų pasidaryti drus-kos kune, kurios turi sunaikinti blėdingas rūgštis, jeigu mes neimtume medžiagų, iš kurių tos druskos darosi? Panašių klausimų galima pastatyti visą eilę ir atsakymas bus vienas — kad reikia su maistu priimti vi-sokių kunui reikalingų medžia-gų, — o tai reiškia mišrų mai-stą.

—Dr. A. Montvidas.

KLaidos PATAISYMAS.

Straipsnyje "Užsidarė svetim-taučių informacijos biurai" (Nauj. gruodžio 26 d.) trečia-me paragafe tapo klaidingai sustatyta toks sakiny: "Nuo kitų-gi laikraščių ta vertimų na-šta buvo nuimta." Vietoje "bu-vo" turėjo buti nebuvo.

NUXATED

Dr. J. C. Sullivan

IRON

"Nuxated Iron pagelbsti idėti nustebinantį stiprumą ir energiją į vyrų galias ir suteikia skait-stumą veidams išlyskiusių, ner-vuotų, suirusių moterų", sako Dr. James Francis Sullivan, buvusias gydytojas Bellevue Ligonbutyje (Išlaikinio Dept.) N. Y. ir West-chester Pavieto Ligonbutyje. "As užrašau jų paprastai atsitikus nutosti energiją, nuo išlyskimo, ir nuo stokos stiprumo ir pakan-trumo. Niekio nėra kaip organi-ka geležis — Nuxated Iron — greitam praturėjimui kraujo, padarymų pulkiojus sveikoms moteris, ir tyvirts, būnius, gele-žinius vyrus". Užtikrintas užga-nėdinimas arba grąžinami pini-gai.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS

Vada visokius reikalus, kaip kriminatinės, taip ir civilinės teismuose. Daro visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310

Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1113 43 Unity Bldg. Tel. Central 4411

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35-ta gatvė (Tel. Drover 6310).

Yra atdara del biznio nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Subatomis iki 1 po pietų.

VAKARAIŠ

Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 8 val. vakare.

Mane galite matyti banke, bet reikalui atsiradus kreipkitės prie manęs į namus.

3343 Lowe ave. (Tel. Boulevard 9983)

1 floras, užpakalyj. Nuo 6 iki 10 v.v. A. PETRAITIS.

Dr. A. Montvid
Gydytojas ir Chirurgas

1553 W. Madison st. Suite 600-612 Phone Haymarket 2563 Valandos: 10 iki 12 ryto

1739 So. Halsted St. Naujienuos Name Valandos: 6 iki 8 vakaro Nedėdieniais tik Madison st. ofise. Šaukiant į namus tele-fonuokite į rezidenciją. West 6126.

Dr. D. J. BAGOČIUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 10900 So. Michigan Ave. Rezid. 10731 S. Michigan Ave. Roseland, Ill. Telefonas tas pats rezidencijai ir ofisui: Pullman 342.

MRS. AGNĖ DŽUGAS
LIETUVĖ — AKUSERĖ

Gerai supranta savo darbą ir mōlō-niai patarnauja moterims. Paba-i-gusi mokslą Chicagoje.

2650 W. 39th Place, Chicago, Ill. Prie Archer Ave. Telephone McKinley 4420.

Geras Draugas

Protingas žmogus žino, kad apdeges baltas liežuvis yra pavojumi sveikatai. Kol skilvis ir žarnos neatėjo į normalią padėtinę, neduoda užtektinai gero kraujo del viso kūno, tai jis pavojuje. Toks žmogus, kaip ir kiti protingi žmonės žino, kad saldainiai Partola yra vieninteliu ir geriausiu būdu del išvalymo kraujo ir skilvio. Delto tai protingas žmogus pasakė: "Partola yra geriausias mano draugas".

PARTOLA yra geriausių draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuviškoje šeimoje turi rasti Partolą.

PARTOLA už savo gerumą apdovanoja auksiniais medaliais ir pagyrimais ant visų visavietinių parodų: Londone, Paryžiuje, Genevoje, Neapolyje ir Barcelonoje.

PARTOLA rekomenduojama ir paruošama didelėse dėžėse kainuojančiose tikrai 1 doleri. Kiekvienas užteks palaikymui jausi šeimynos sveikatos per tris mėnesius.

Užsakykite šandien. Graži ir naudinga dovana kiekvienam, kuris prisijus užsakyti kartu su šiuo apskelbimu.

APTEKA PARTOSA
160 Second Avenue,
Dep. L. 1, New York, N.Y.
(6) Oras lengviausias, nes pro atla-

žemaitė.

KRUVELIS

(žr. nr. 302)

Petras parjodamas namo, apsislojęs ganyklose nubalnojo arkli, prie kitų paleido; pats balnu nešinas parėjo namo.

I tuos jo namus malonu pažiūrėti. Kiekvienas gali pasidžiaugti: toks visur taikumas. Visi pašaliai, rodos, žibėte žiba. Visi trobėsiai aptaisyti, kiti naujai dengti; sodelis žiofraus apvertas, kiemelis išluotas, trioba naujai lentomis apmušta; ant stogo kaminas ir langinės nubaltintos. Niekur nematyti nė kokio padargo pamesto, nė ant tvoros nė kokio skarmalo.

Petras nešė baltą į klėtį, bet rado užrakintą. Padėjęs ant lipinės pas klėties duris ir atsislojęs žiūrėjo į obelių šakas sodelyje, apklibusias raudonpušiais vaisiais. Turbut stebėjosi ir tēmijo, ar visi tebėra obuoliai. Dar sykį apsižvalgęs, šuni paglostęs, ėjo į vidų.

Troboje aukštoje, šviesioje, pašaliuose taip pat padoru: suolais ir stalais baltutėliai nuvesti, gėla išluota, sienos išbaltintos visur grynios. Be kelių pavelsių ir Dievo mukos galė, nė kokio drabužio pakabinto, nė kokio skarmalo, nė indo po kerėias; visi pasuoliai išvalyti. Oras lengviausias, nes pro atla-

ra galinį langą trioba prikėpūsi razėtomis iš darželio.

Motinėlė begulinti lovoje apsidariusi, rodos, ką tik atsigulusi ir užmigusi. Petras pamazėle duris uždarė, nusivilko švarką, pakabinęs gembėje, palengva atsisėdo ant suolo priešais lovą, pasirėmęs ant stalo žiūrėjo į savo motinėle.

Nublyškusi net mėlyna, akis įdubusios, užsimerkusios, įsikniaususi baltitėliai priegalyvė, susirangiusi gulėjo. O ranka ištiesta ant šono, taip baltai ir mėlynomis gyslomis sumarginta, kaip tikro numirėlio; kojos taip pat baltavo iš po drabužių. Sunkiai puškavo, karštas truputį sudejudamas. Petras bijodamas pabudinti tyliai sėdėdamas mąstė:

— Kiek ta rankėlė yra prisidūrusi, kiek skatiko sukalusi... O tos kojelės! Kaip tik atmetau, tupinėjo ir tupinėjo... Visi takeliai kruvinai numynioti. Viską ir visus paliks. Valia nevalia, reikės kitą į jos pėdas statyti. Be moteriškos negalima; jos moka iš menko nieko skaklę sukalti. Vyrai... kaip ir aš, rodos dirbu, nesnaudžiu, o pinigų kaip nėra taip nėra. Taip tūngisius neišleisti, tai šian tai en — žiūrėk ir nebėra keleto rublių... Kad taip keli šimčiai ant palukų!... Gerai Zolys ako: Neprosai. O suma vis a pati. O ta medžiaga pašėlučiai suri! Kol ką padirbęs paruosiu, o čia pirma užmokėk... Dykai gavus, galėtum dirbti ir lirti. Vis naujas butų skatikas; galėtų skonį išmanyti... Motinėle begalio gynyjo mišką vogti: kas-gi kaltas, kad tetušis iš to miri gavo. Kam taip draką vogti?

Mergaitė pajutusi Petrą parjokus, įnešė pietus ir padėjusi prie jį ant stalo išėjo atgal pro duris.

Petras valgydamas vis žiūrėjo į motinėle ir mąstė: — Kokia jos bus širdis, pamaičius kitą savo viefoje? Seniai liepia vesti, bet ir nebegalima laukti. Vienas niekaip negalėčiau sukities. Zolys gerai išmano... Kaip čia pradėjus jai pasakyti?

Motinėlė, nepasijudinus, pravėrė akis, pasijūrėjo ir vėl užsimerkusi tarė:

— Jei nori pieno, štai kambaros raktas. Liepė Janikei įnešti, arba verčiau eik sykiu; merga viena besmailižaus... Neileiskit katės, uždegnkite puodą, kad žiurkė neįkristų.

Truputį pakosėjusi vėl tyliai gulėjo. Petras mąstė:

— Žinok tu žmogus visas at-sargas, nuo mergų, kačių ir žiurkių. Reikia pinigų dabi... užteks man batvinui... Janikė gudri, neleisiu į kamara. Į klėtį, žinau, kad negalėleisti: vilnos, linai, sruogos — visur parai... Nė Dieve-duok numirti, kaip čia reikėtų apsisverti?.. Štai ir daktarui kelis rublius mokėjau, o nieko negelbsti, kaskart mokyti Lovelę gulėdama viskuo dar pasirupina, o kaip užmerkės akeles, kas man beveizės? Reikia vesti. "Ne! išgama būčiau, ne vaikas, vesdamas kitą ant jos gyvos galvos! Gal dar nors truputį pagerės... Paspėsiu.

Petrui pasidarė kažkas nemalonu. Batviniai neskanūs, duonos nuryti nebegali. Paėmęs raktą, bliudeliu nešinas išėjo pieno. Įėjęs į kamara nebeatminė kuomet čia buvęs: žvalgėsi, kaip svetimam pašaly. Eilė puodų sustatyta asloje. Visi uždangstyti baltomis puodadangtėmis, lauknešė sviesto balta skarele užkloja, galėlentyna su suriais, ant girnų — puodai su kruopais, geldelė su užkulu, palubėje dešros ir pora puspalcijų lašinių kybo. Žval-

gėsi atsistojęs: neįmanė, iš kur puodo pilties ir kaip susitaisyti pieno.

— Kas čia kambaros duris varsto, bene cimbali? — sušuko įbėgdama Janikė.

Mergaitė skauti, jauna, švelniai kaip šventei apsidariusi: prijuostėlė ir marškiniai baltitėliai. Liemuo diržu suveržtas, druktos geltonos kasos dailiai sušukuotos; mėlynos akys lygu vaivorai linksmai blizgėjo, sykiu dažnai rodė eiles smulkių dančiukų. Aiški, raudonpusė mergaitė kaip žemuogė.

— Pieno nori? — klausė juokdamas. — Duokš bliudėlį, su-taisysiu. Žinau, kokį mėgsti. Paėmusi šaukštą, sėmė iš vieno puodo iš galo, iš kito nuo viršaus pylėjo. Pritaisė. Padavusi Petrui bliudėlį į rankas tarė:

— Palukėk famsta čia valandėlę, tuoj pasisėmsiu vištėlės lėsti.

Uždangstė puodus, išbėgusi įsinešė indelį, išpylė kruopų; į kitą indą antelėms miltų. Sukosi, lakstė, išvarė katę, užrakino kamara, atiduodama raktą pažiūrėjo Petrui stačiai į akis ir nusišypsojo.

Petras pasistebėjo į ją, kaip butų pirmą sykį pamatęs. Gal ne kasdieninis apdaras, ar toks smailus žvilgsnis, arba nepaprastus nusišypsojimas taip jam gliai įsmego į akis, jog sugrįžus trobon ir valgant vis Janikė akyse stovė. Norėtų dar sykį pasižiūrėti: dažnai žvelgė į duris, benejeina.

Saulėlė jau gerokai iškrypo iš pietų. Petrui parupo kelionė pas Kapstį, nes numanė, jog Zolys jo laukia.

Pavalgęs dybstura, apsilviko švarką, pasistatė lazdele, kas valandėlę žvelgdamas į lovą. Staiga užsikosėjo motinėle, šokosi lovoje ir, nieko nesakydama, parodė ranka į atdarą langą. Petras prišokęs uždarė.

Perėjus kosuliu, Petras ėmė motinėle, nors ne viską, pasakoti, ką šiandie girdėjęs nuo Zolio ir kur rengiasi eiti. Motinėle pamojusi ranka tarė: (Bus daugiau).

A A

Klemensas Pavilionis

41 metų, mirė Gruodžio 26 d. 1918.

Velionis paėjo iš Kauno gub., Kvietau parap. Audrišonių kaimo. Išgyveno Amerikoje apie 12 metų, paliko nuliudime brolių P. Pavilonį ir pusbroį P. Žilinską.

Laidotuvis įvyks Subatoje, 28 d. gruodžio, 1 val. po pietų iš namų 10718 So. Perrye ave., Chicago, Ill. ir Liet. Tautiškas kapines. Kvietiami visi gimines, draugai ir pažįstami atsilankyti į šermentis ir dalyvauti laidotuvisė.

DR. VIRG. NARBUTT

Physician & Surgeon
Office: valandos 2-4 ir 7-9 po pietų.
3001 West 22nd Street
Tel. Lawndale 660
Gyvenimas: 2111 Marshall Biv.
Tel. Rockwell 1681.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerių.
Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuštu overkotai.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnes nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiknamas siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
Atidara kasdien, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Svarbios Ristynes

Wladek Zbyszko

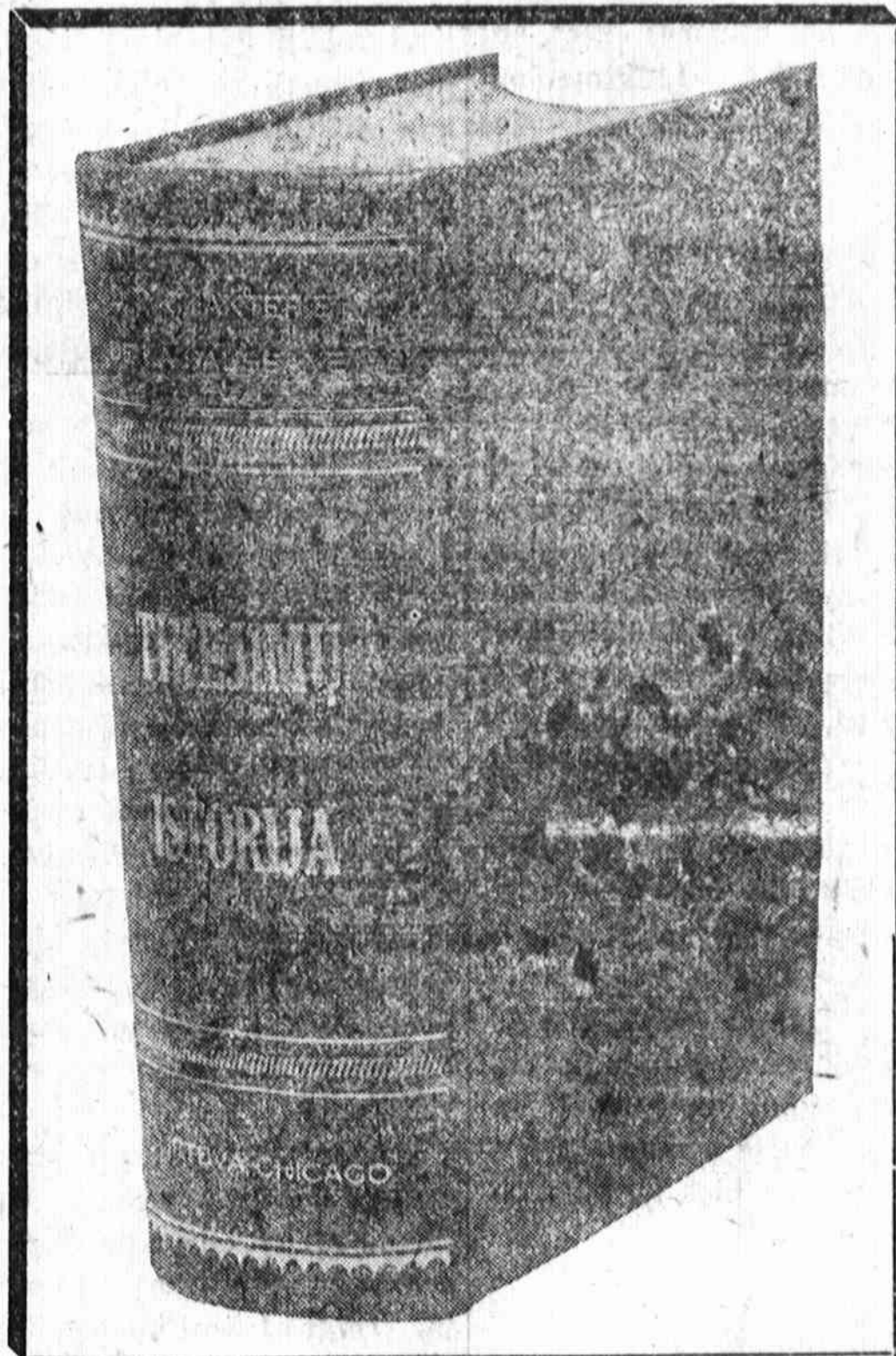
gos, kuris, kaip žinia, perėmė metą apgalėjo Petrą Katauską Haymarket teatre ir 24 minutes, jis imsis su Tami Rolevičiu, 3-čia pora Dominikas Dudinskais su Bill Jaru.
Tas ristynes surengė Chicago Atletų Klubai.
Tikiety kainos nuo 50c iki \$2.00. Jei kuris ristikių ar Zbyszko ar Bancevičius neatilankytų tai tikietai bus žmonėms gražinami atgal.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSU KAINAS

ant Dury, Lentų, Rėmų ir Stogama Popierio.
SPECIALIAI: Maileva malevojimui stubų išvadaus, po \$1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
1902-2039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tikejimu Istorija

Parašė P. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE
Teologijos Profesorius.
Lietuvių kalbon vertė J. LAUKIS.

Šioje didžiuleje knygoje yra aprašyta visokie tikėjimai su daugybe paveikslų jų dievų, dievačių, relikvijų, bažnyčių, šventiniųčių ir tt.

Ši knyga yra reikalinga ypatingai tiems, kurie šioktu ar kitokiu reikalu susiduria su tikėjimu.

Žmogus, neturintis šios knygos, nedaug ką tegalėtų pasakyti apie tikėjimus.

Knyga turi 1086 puslapius, gražiuos, tvirtuos apdaruos, kurių nugara ir kampai aptraukti skura, šonai audimo, o ant nugaros auksuotom raidėm užrašyta knygos vardas.

Tai yra stambus gilaus tyrinėjimo veikalas.

Kaina \$5.00.

Jos reikalaudami siųskite užsakymus drauge su pinigais į

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina.
Paredėly, Ketverg ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 16c
Prie šio kaine priskaitoma ir
1c ir 2c karškos mokesis
4 DIDELE AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 33-ra GATVES

Liberty Bondsus

dali išmokėta, bondsus ir war savings stamps nuperka už cash
Emel and Co., 740 W. Madison st.
kampas st., kampas Halsted st.
Room 232, 2ras augštas, virš Famous
Clothing Store, atidara vakarais iki
8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmam by kokiame neprityrusiam optikeriui, auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu išsūti jus akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darba atlieku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA

AKIU SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago, Kampas 18-ros gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-los val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykal
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas.
Mes, vartojam pagerintą Ophthalmometre. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 10 iki 11 diena.
4619 S. Ashland av. kamp. 47 st
Telephone Yards 6487.
Boulevard 6487.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kartinė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
9-10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet
ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS
Garsi lietuviams žinoma per 16 metų kaip patyros gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo strijas ir chroniškias ligas, vyry, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 16th St. tel. 10-18.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 6-9 ryto, tikrai.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Resid. 935 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH

KUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago.
Telephone Drayor 9695
VALANDOS: 10-12 ryto; 2-4 popiet; 7-8 vakara. Nedėliomis 10-12 diena.

Telephone Yards 5834.

Dr. P.G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10-12 ryto; 6-9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel. Yards 3654. AKUSERKA

Mrs. A. Michniewicz

Baigus Akušerijos Kolegiją: ligai praktikuoti Pennsylvania hospitalėse ir Philadelphiajio. Paskeminai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą gimdymo ligose moterims ir merginoms.
8113 So. Halsted Str. (Ant antrą lubą)
Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryto, ir 7 iki 9 vak.

DYKAI!

\$50,000.00 "par" vertės šėry išdalinsime savo kostumeriams DYKAI.

Jeigu tamsta nori gauti didelės ir turtingos kompanijos šėry DYKAI, kurie labai augstai pakils ir neš didelius dividendus, tai tuojais atsisauk ypatingai ar laišku į mūsų ofisą. Vienam kostumeriui duosim nuo \$100 iki \$1000.00 "par" vertės šėry dykai.

Šių šėry niekur kitur negausite, kaip tik per mūsų firmą. Juos greitai išduosime. Todėl pasiskubink. Tuojais atsisauk ir sužinok apie kompaniją ir jos išlygas.

Peoples Investment Co.

(Incorporated)
220 S. State st.—Suite 1422—Chicago
Tel. Harrison 2024

Ofisas atdaras kasdien iki 6; subatomis iki 9 val. Nedėliomis nuo 12 iki 4 po pietų. Kalbame lietuviškai.

Jūs turite mokytis anglų kalbos

DABAR

HOFFMANO MOKYKLOJE mokina jus kaip skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai ir labai trumpa laiką. Ateikite ir pasikalbėkite su mūsų lietuvišiais mokiniais, kurie jau yra augštesnėje mokykloje prisirengimui į kolegiją. Musų mokesis už mokymą yra nebrangi. Musų mokytojai yra draugiški. Ateikite pas mus. Mes jums pagelbėsime.

HOFFMAN SCHOOL,

1537 North Robey st. (Arti Milwaukee ave.)

Aš esmi specialistas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklių ir Plaučių Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

Gali but prašalinta ir daugelyje atsitikimų išgydyta, jeigu gyds teisingai. Aš per daug metų gydyčiau pasiekmingai šias ligas.
Mano užrašas išgydyti ligonių yra aiškus prirodymas mano gubumo.
Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.
Pritaikau akinius teisingai.
Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

219 S. Dearborn St. (Prieš pačtą). Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti
St. Louis Ave. Ir 1115-17
So. Paulina St., arti 12th
St., Chicago, Ill.

Chicago ir Apielinke

KONKURENCIJOS ĮTEKME I KAPITALISTŲ PELNĄ.

Sekamoji lekcija Socialistų Propagandos Mokykloje bus: **Konkurencijos įtekmė i kapitalistų pelną.** Bus išaiškinta, būtent: kaip prie tam tikrų aplinkybių kapitalo pelnas auga ir kaip puola. Visi tie, kur klausės praeitosios lekcijos apie kapitalistų pelną, būtinai privalo išgirsti ir šią.

Lekcija bus šandien, gruodžio 27, Aušros svetainėje — 3001 So. Halsted St. Kurie norėtų įsirašyti i Mokyklą, tegul ateina truputį anksčiau — prie 8 valandų vakare.

KLENHA IR MONGREIG NORI PARODYT KĄ GALI.

Suradę naują "kruktų" prieš laisvamanius.

Ciceros miestelio prezidentas, Joseph Klenha, ir policijos viršininkas Nicholas Mongreig, nori parodyt "ką gali." Neveizint, kad Lietuvių Laisvamanių Federacija išmė prieš juos injUNCTION'ą, jie suradę naują "kruktų" ir vakar vakare neleid do liet. laisvamaniams laikyti prakalbas. Koks tasai "kruktų", neturėjau progos patirti. Bet laisvamaniai sako, kad jie tuoj į surasi ir pasistengs pašalinti, taip, kad ateityj Klenhos ir Mongreigo policija negalėtų pastoti jiems, laisvamaniams, kelią.

—Rep.

VIESBUCIŲ DARBININKAI RENGIA SI STREIKAN.

La Salle viešbučio savininkai nori pasmaugt uniją.

Kilęs streikas La Salle viešbuty nepaprastai sujudo visų viešbutių bei valgyklų darbininkus — virėjus ir patarnautojus. Jeigu La Salle viešbučio savininkai neįsipildys savo darbininkų reikalavimų, virėjų ir patarnautojų unija žada paskelbti generalį streiką.

La Salle viešbuty dabar dirba "skebajai" — streiklaužos. Ir samdytojai moką jiems tokių algų, kokių niekuomet negavęs joks streiklaužas.

NUSINĖSĖ KALĖDŲ "DOVANAS."

Keli Boston krautuvės prekių išvežiotojai praeitą utarninką turėjo grįžti namo be... Kalėdų "dovanų" — bonusu. "Barnėje" 4330 Vernon gt., buvo atsiųstas kasininkas, kuris turėjo išmokėt darbininkams reikiamąją Kalėdų dovaną. Bet... jį atskė trys apsiginklavę banditai ir aptuštinę jo šernolę išėjo savais keliais. Banditai nepagauti.

RADO ŽMOGAUS LAVONĄ.

Calumet upėj ties 135 gatve policija vakar rado plaukiojantį žmogaus lavoną. Vėliau paaiškėjo, kad tai yra tulas Daniel Wallensen, senis apie 60 metų amžiaus, gyvenęs tuloje apleistose ir pusiau sugriuvusiose "santėj" — kaipo "20 šimtmečio pustelninkas."

PALIUOSUOJA "BRANGIAI APMOKAMUS" DARBININKUS.

Gal but kėsinais išardyt uniją.

Illinois Steel kompanija pradeda atstatyti nuo darbo kankinuos "brangiai apmokamus" darbininkus. Su Kalėdomis ten neteko darbo apie 200—300

darbininkų. Jiems paliepta "eiti namo ir laukt kol pranešime." Manoma, kad kompanija rengiasi "paluosuoti" dar keliantą šimtą "brangiai apmokamų" darbininkų.

Yra manoma, kad šituo kompanija turbut kėsinais ant darbininkų unijos. Mat, iki šiol tos kompanijos dirbtuvėse nebuvo unijos. Pastaruoju metu tečiau ten įsiveržė Amerikos Darbo Federacij, kuri suorganizavus apie 70 nuosimčių visų minėtos kompanijos darbininkų. Po priedanga brangumo ir tų kitų dalykų kompanija dabar tur but stengiasi atsikratyti "neištikimųjų" darbininkų.

DAKTARAS SNIEGAS.

Sveikatos reikalų komisionierius, John Dill Robertson, labai patenkintas pirmuoju šios žiemos sniegu ir šalčiais. Jis padaręs tai, kad skaičius naujų susirgimų gripu vakar buvęs pastebėtinai mažas.

"Dar daugiau sniego ir pakenčiamoj šalčio" — ir gripu tenūsiantys muvintys iš Chicago.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 27, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

LIETUVIS DAKTARAS GRIZO IŠ KARIUOMENĖS.

Šiomis dienomis Dr. M. T. Atrikolis, kuris tarnavo Dėdei Samui, grizo i Chicago. Neužilgo jis vėl atidarys ofisą ant Town of Lake. Linkime jaunam gydytojui kuogeriausios kloties.

PRADEDA RINKIMŲ KAMPANIJĄ.

Chicago Soc. Party rengia didelį masinį susirinkimą eilvieje Coliseum Hall'e, nedėlio, sausio 5 d. Tai bus atidarymas pavasarinį rinkimų kampanijos. Susirinkime kalbės dr. John Collins, kandidatas i matorjus, Seymour Steman, Kate Richards O'Hare, A. Shiploff (iš New Yorko) ir James O'Neal.

Surengimas šito susirinkimo partijai atsisie apie 1,600 dolių. Todėl, kad padengus surengimo išlaidas, bus imama įžanga — po 25 centus nuo asmens. Skyrų bei kuopų sekretoriai prašomi kreipties i Nacionali Ofisą ir pasiūmti tiek įžangos tiketų, kiek jie tikisi galesi išparduoti.

MOCKAUS-KARALIAUS DEBATAI.

Naujienose jau buvo rašyta apie Mockaus-Karaliaus debatus, įvykusius p. Meldažio svetainėje. Čia stengisiusi paduot truputį tų debatų sutrauką. Paduosiu tai be jokių savo komentary.

Pirmas kalba M. Mockus. Jisai pradeda maždaug taip: Mielie žmonės, šį vakarą kalbėsime apie svarbų klausimą. Visa kita reikia dėti i šalį... Laisvamanybė — tai laisvas protavimas. Žmogus, kuris neprotauja, veikia su šiuo kito paliepimu... Laisvamanybės nereik tam, kuris ne nor gyventi savo protu, bet kas supranta, kad žmonės visi yra lygūs — nuo gamtos, tam reikalinga laisvamanybė! Geležinkeliai, telegrafas, telefonas ir visi kiti išradimai, tai laisvo protavimo vaisius... Žmonės mieti, jeigu mes paliausime laisvai protauti — meskime i šalį viską! Grįžkime i tamsiąsias gadynes ir tegul kiti su mumis arija ir akėja... Aš sakau, reikalinga protauti laisvai, reikia leisti darban savo smegenis. Tečiau,

aš nežinau ką pasakys mano oponentas, todėl plačiau neaiškin siu. Jis žada mums išaiškinti moksliskai... Tada ir aš galėsiu pasakyti daugiau.

Karalius: — Gerbiamosios ir gerbiamieji draugės, ir draugai — man gaila, kad mano oponentas nesuprato šį klausimą. Jam rodo, kad aš pasakysiu, jogei žmonėms nereikalinga protauti... Laisvamanybė yra srovė — organizacija, turinti savo principus ir taktiką... Mano oponentas kalba apie laisvą protavimą, bet Marksas yra parąšęs tris storus tomus, kur jisai aiškiai nurodė, kad žmonių protavimas priklauso nuo ekonominų aplinkybių. Vadinasi, žmonių protavimas yra nelaisvas. Laisvamaniai yra buržuazijos ideologai, jų protavimas yra ideologinis. Laisvamanybė — tam tikrai visuomeniškai srovė, kuri darbininkams nereikalinga, nes ji trukdo klesų kovai!

Mockus ir jo pasekėjai aiškina ir sako, kad reikia griaut tikėjimą, bažnyčias, bet jie klysdami. Tikėjimas pats grūna. Jį griaua gyvenimo aplinkybės... Penkios dešimtis milijonų gyventojų Suvenytose Valstijose nelanko bažnyčios, o kas iš jų? Tai laisvamaniai mano, kad kalbėjimu jie sugriau tikėjimą, bet mes, socialistai, nesutinkame. Iš socializmo mokslo mes matome, kaip atsirado tikėjimas (kalbėtojas aiškina, kaip sėnoveje žmonės pradėjo tikėti i dvasias, kaip negalėjo sau išsi- aiškinti ką reiškia jų šėšėlis etc. ir kaip vėliau jie pradėjo tikėti i užgrabinį gyvenimą ir pagaliuos dievus)... Taigi, matome, kad tikėjimas ir dievai nėra kunigų išmislis, kaip mums pasakoja kunigas Mockus ir kiti ideologai protaujantis žmonės. Jį sutvėrė gyvenimo aplinkybės... Laisvamaniai kalba apie Liuterį, dargi garbina jį. Bet Liuterių buvo daug. Tikėtai tas vienas buvo gabesnis už visus kitus... Liuterio gadyne buvo brūzazija, kapitalitų kles ir a ristikratija. Ir tas Liuteris nebuvo darbininkų draugas... Aš sakau, kad laisvamaniai ir kunigas Mockus tikėjimo nepanai- kins! Pažiūrėkime i Rusus: tikėjimas ten jau žuvo, nors laike revoliucijos ten nebuvo jokio Mockaus... Matote, kas tikėjimas yra pražuvęs visame pasaulyje ir tarp diplomatų jo nėra... Tai kam tą šlamštą. Bibliją, rodyt žmonėms ir dar kritikuot?

Darbininkams reikia organizuotos revoliucioniškai! Kada jie dirba už laisvamanybę, jie nesirupina politiskąja ekonomija. Taigi užsint laisvamanybe darbininkams yra bereikalinga. Kada jūs stojate i laisvamanių eiles, jūs esate darbininkų priešai, jūs peržiangiote socializmo principus, — tik pažiūrėkite i savo raudonąją knygę... Mockus: — Meli mano parapijonis, matote — jis mokslo žmogus, o aš kalbu paprastai... Jis sako, kad nėra protaujantis... Išrodo, kad visame pasaulyje yra tik varijotai... Aš sakau, kad reikia protauti, reikia leisti i darbą makuale... Aplinkybės... Daugelis šitai mislija ir gina. Tokių randasi tarp socialistų. Socialistai (aš sakau nevisi)! Toks neprotaujantis socialistas žino, kad socializmo partijoj reikia mokėti kovoti, o bažnyčioje — keturis. Matol! Tokio socialisto protą valdo kunigėlis, ir ką jisai patieptų, ta abs padarys... Man gaila, kad randas tokių, kur sakau, kad nereikia protauti... Mano priešas sakė, kad taip ir taip vystėsi tikėjimas, — o irait, žmogus nesuprato savo šėšėlio, privalgęs mėsos, sapnavo. Bet arklys taip pat sapnuoja. O jis

— mėsos nevalgo, matot. O, jis labai sapnuoja, kartais net sužvengia... Aplinkybės, je. Imkite obelaitę, pasodinkite ją ir uždeikite trašos ir jūs gausite gerų obuolių. Matot, jūs duosit jai gerų aplinkybių. Tai kodėl žmogus negal išdirbt savo protavimą? Kodėl atsisakyt nuo protavimo?... Laukdami aplinkybių mes pasijusime gyveną su mumis — matot!

Liuteronizmas išdygo, kada visoj Europoj išsiplėtojo popiežius, kuris pardavinėjo altalidus. Liuteris norėjo, kad žmonės su- prast Bibliją, o popiežius — ne. Tame ir buvo priežastis... Jeigu laisvamaniai veikia, tai todėl, kad paluosavus darbininkų klesą. Matot... Mano oponentas sako, kad laisvamaniai nelaisvai protauja. O betgi jis mus vadina laisvamaniais! Matot — pats sako ir pas sukritikuoja. O aš sakau, kad laisvamaniai yra tas, kuris laisvai galvoja!

Karalius: — Kunigas Mockus moka išverst išvirkščiai mano kalbą... Aš sakau, nėra žmogaus, kuris galėtų protaut ne pagal gyvenimo aplinkybes. Laisvamaniai yra ideologiskai protaujantis žmonės. Šitai protauja musų priešai ideologai buržuazai. Didis socializmo mokslininkas Engels savo knygoje, Utopinis ir Mokslinis Socializmas, nurodo, kad žmogus negal laisvai protauti... Tą sako ir kiti mokslo vyrai... Jeigu žmonės klausio kunigų, tai yra aplinkybės... Dabartinė sistema laikosi ant pirkimo ir pardavimo. Krikščionybė negalima panaikinti, kol gyvuoja dabartinė tvarka... Reikia todel suprast politinę ekonomiką, kad jos pagelba pagerint savo gyvenimą. Matot, Rusuose išnyko prietariški tikėjimai. Ten išsidirbo aplinkybės, kur bažnyčios beveik išnyko... Laisvamaniai turi platinti klesinį susipratimą. Jie sako, kad rėmia pirveiviskias draugas, o kodėl nesako, kad darbininkiskias? Sako, jie kovos su atgalėliais, o kodėl ne su tautininkais, klerikalais ir prieš buržuaziją?... Je, laisvamanių protavimas ideologiskias; jie protauja taip pat, kaip kunigai, tik turi kitokį metodą... Todel laisvamaniai yra nenaudinga ir stačiai kenksminga lietuviams darbininkams! Paskutinis žodis priklauso Mockui. Jis tečiau pakartojo veiki išimtinai tą patį, ką ir antroje savo kalboje, todėl jo "paskutinį žodį" apleidžiu. —Rep.

ROSELAND

Pranešimai.

Grudžio 22 d., J. Stančiko svetainėje buvo LDLD. 79 kuopos prakalbos. Kalbėjo d. Dubickas. Kalbėtojas nurodė kokią naudą darbininkams atneša kapitalistiska literatura ir kokią darbininkiska literatura. Kalba buvo rimta, be jokių užsivarinėjimų, ir visiems patiko. Žmonių buvo nedaug. Gal tai delto, kad tarp musų draugių per daug tų nelėmtų užsivarinėjimų. Pavyzdžiui, vienas prakalbų rengimo komisijos narys atsisakė rengti prakalbas... Mat, jisai negavo bolševikiško kalbėtojaus! Bet kas keisčiausia: tas žmogėlis nuolat kalba apie blogą darbininkų padėjimą. Soci- alistų partijoj jis, netgi nepriklauso. O matot: jis taip išimylėjo i bolševizmą, kaip davatka i brostvas. Visi kiti, dar jam yra didžiausi nieksai. Tas apsiereiskia ir pas nieku- riuos kitus draugas.

Tą pačią dieną K. of P. svetainėje pirmą sykį Roselande buvo LMPs. 25 kuopos kepurinis balius. Oh, kepurų-kepurėlių, tai bent buvo! Ir tai — pačių moterių rankų dirbinėliai — visokių visokių. Visi linksmi šoko ir žaidė iki vėlos nakties. —Roselandietis.

ASTUNTO RAJONO REIKALAI.

Pranešimas.

LSS. VIII rajono konferencija įvyks 5 d. sausio, 1919 m. Malinausko svetainėje, 1843 So. Halsted St. Konferencija atsi- darys lygiai 10:30 val. ryto. Kuopos, kur dar nėra išrinkusios delegatų, maloniai prašomos išrinkti. Gi delegatai, kurie yra apsiėmę dalyvauti minėtoje konferencijoje, pasisteng- kite pribūti paskirtu laiku, kad būtų galima pradėti darbas be jokių trukdymų. Sekama kon- ferencija turės atlikti daug svar- baus darbo. Beto, reikės iš- riakti įvairių komisių 1919 me- tams.

LSS. VIII raj. sekret.

J. Jurgaitis.

NETEKO, MOTERS, 1,000 DOLERIŲ IR "BURDINGIERIO."

Chicago policija turi siū- kot pono Alexandro Budrik'o moterį Oną, tukstantį dolių ir gerąjį burdingierį — John Millerį. Andai jie, Budrikui ne- žinant, apleidę jo butą (Ham- mond) ir išvažiavę — dievas žino" kur. Spėjama tečiau, kad jie randasi Chicagoj.

Pranešimai

LSJL. 1 kp. ir LSS 4 kp. bendras laivinios susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 29, 10 val. ryto, Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Bus diskutijos tema: Dešiniųjų ar kairiųjų socialistų pozicija tinkamesnė? Meldžiū skaitlingai atsilankyti.

—J. J. Jonuševičius.

D-ro Vinco Kudirkos draugijos susirinkimas? Red.) įvyks nedėlio, gruodžio 29 d. Meldžiū svetainėje. Pradžią lygiai 9 val. ryto. Visi nariai privalo atsilankyti paskirtu lai- ku.

Komitetas

Brighton Park. — Keistuolio Klubo dramos skyriaus susirinkimas įvyks panedėlyj, gruodžio 30 d. Ma- ženio svet., 3834 So. Kedzie ave. Na- riai prašomi susirinkti, nes bus da- linama roles veikalo "Motinos Si- rdis". Taipjau reikės pasitarti apie rengiamą vakarą aa. Br. Vargšo- rininkams prasidės lygiai 8 val. va- kare. —Org. P. Gura. Lauceviciūsus pamūpklū fondū.

Brighton Park. — Keistuolio Paš. Klubas rengia didelį pramogų va- karo vasario 2 d. Bus lošama ve- karai "Motinos Siirdis". Kitų dra-ugių prašome, kad jos tą dieną ne- rengtų panašių pramogų. —Rengėjai.

Cicero. — LSS. 138 kp. mišraus choro repeticija įvyks pėtynčioje, gruodžio 27 d. 7:30 v.v. M. P. Jankaičio svet., 4837 W. 14th st. Dainininkai ir dai- nininkės, turite ateiti, nes bus ren- kama nauja valdyba ateinančioms 1919 metams ir turim daug kitų va- ribių reikalų kas del Seimyniško va- karo. Pirm. A. Rudinskis.

LSS. 4 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 29 d. Mildos svet. Pradžią 12:30 diena. Vi- si nariai privalo atsilankyti, nes šia- me susirinkime turėsime išsirinkti naują valdybą 1919 metams. Turime ir daugiausiai svarbių reikalų. —Organizatorius.

LSS. VIII Rajono Revizijos komi- sijos susirinkimas įvyks subatę, gruodžio 28 d. Aušros svet., 3001 So. Halsted st., Chicago, Ill., 10 val. ryto. Kiek- vienas centr. komiteto narys būtinai turi atsilankyti susirinkimui, nes randasi daug svarbių reikalų. Tai bus paskutinis šių metų centr. ko- miteto susirinkimas; turėsime pa- vesti darbą naujai valdybai. Taipgi atsilankykite naujiesiems centr. ko- mitetui, kurie bus paskirti atlikti ir užimti vietą. LSS. VIII Raj. sek. J. J. Jurgaitis.

LSS. VIII Raj. Centr. komiteto su- sirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 29 d. Aušros svet., 3001 So. Halsted st., Chicago, Ill., 10 val. ryto. Kiek- vienas centr. komiteto narys būtinai turi atsilankyti susirinkimui, nes randasi daug svarbių reikalų. Tai bus paskutinis šių metų centr. ko- miteto susirinkimas; turėsime pa- vesti darbą naujai valdybai. Taipgi atsilankykite naujiesiems centr. ko- mitetui, kurie bus paskirti atlikti ir užimti vietą. LSS. VIII Raj. sek. J. J. Jurgaitis.

North Side. — Liet. Laisvamanių Federacijos prakalbos įvyks suba- toj, gruodžio 28, Liuosybės svetai- nėj, 1822 Wabansia ave., 7 val. vak. Kalbės T. Kučinskis tema: "Popie- žių istorija". Publiku kviečiama skaitlingai susirinkti. —Komitetas.

TMD. 22 kp. metinis susirinkimas bus gruodžio 29 d., 1 val. po pietų, Fellowship svet., 831 W. 33rd Pl. Visi nariai malonėkite atsilankyti susirinkimui, nes yra daug svarbių dalykų: bus renkama nauja kuopos valdyba ir tt. Valdyba.

Rockford, Ill. — LMPs. 5 kp. prie- šmetinis susirinkimas įvyks gruo- džio 29 d. 2 val. po pietų, 1012 S. Main st. Nariai malonėkite atsilan- kyti, nes bus renkama nauja valdy- ba. Rašt. O. V.

North Side Dr. Jy Saryšio delega- ty susirinkimas bus pėtynčioj, gr. 27 d. 7:30 val. vakare. N. D. Sary- šio svet., 1822 Wabansia ave. Visi delegatai ir tie kur esat išrinkti at- einantiems metams, teiksites pribūti i šį susirinkimą paskirtu laiku. Sekr. W. Czepulevics.

D. Lietuvos Darb. Sąjungos prieš- metinis susirinkimas įvyks pėtyn- čios vakare, gr. 27 d. 7:30 val. vak. J. Chernacko svet., 1900 So. Union ave. Bus renkama valdyba ateina- tiems 1919 metams. Visi turite pribūti ir užsimokėti užvilktus mokes- čius. Yra daug svarbių reikalų del apsvastydo. Valdyba.

LMPs. 9 kuopa rengia eglaitę At- čies Ziedo vaikams, gruodžio 28, 7:30 val. vakare, Mark White Square svetainėje, 29-ta ir Halsted gat., su dailiu programu, kuri išpildys patis vaikūčiai. Meldžiame sviesuomėn skaitlingai atsilankyti. Inžanga dy- kai. —Kviečia Rengėjos.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

Pajieskau savo sunaus, Jono, 33 metų amžiaus, nedidelio ūgio, su u- schiais, dantų reiki paskiausia gy- veno Gary, Ind., apie 5 metai atgal. Pacina iš Kauo gub., Umergės p. Subačiaus vlt. uilyčios Terpeikių. Kas jį žino ar jis pats malonėkite atsiuokti. Taipgi užkvečiu savo vi- sus pažistamus ir gimines atsilan- kyti pas mane ant švenčių. Adomas Katilinas, 1714 S. Union ave. Chicago

Pajieskau draugų ir pažistamų, gy- venančių Chicagoje. Meldžiū greitai atsiuokti, nes aš busiu tik iki Naujų Metų Chicagoje. Aš esu at- važiaaves iš Saginaw, Mich. Simonas Jaskevičius, 1275 N. Wood st., Chicago, Ill

JIESKO KAMBARIŲ

PAJIESKAU kambario North Side. Tur but gerai apšildomas. Priežastis — kad šioje apielinkeje dirbu. Kast. Zilinskis, 4034 So. Rockwell st. Chicago

SIULYMAI KAMBARIŲ

TURU du ruinu, šviesus ir šilti, del dviejų vyrų, su valgiu arba be. 131 Scranton St., Rochester, N. Y.

PAJIESKAU PUSINININKO

PAJIESKAU pusininko prie foto- grafijų darbo. Reik prisidėti \$200: kad ir nemokas to darbo, reikia tik ukvatos, aš išmokysiu; vaiktas ar meringa. Rašykite laiską L. Yakubowski, 760 Marion st., Waukegan, Ill.

RANDAI

9 furnish kambariai, 4 kambariai atsiduoda ant randos, \$60 i mėnesi; savininkai užmoka \$40 i mėnesi. Priežastį patirsite ant vietos. Rasimas, 4010 Ellis Ave., Chicago

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DAR- BO PRIRODYMO BIURAI

(U. S. Free Employment Service) Jieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais: 116-122 N. DEARBORN ST.

105-107 SO. JEFFERSON ST. Už darbo parupinimą visuose tuo- se valdžios įsteigtose ir užtikomuo- se biurose nereikia nieko mokėt.

Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokių rūšies darbininkų — i fabrikus, i ka- syklas, i knius, i šiaip įvairias įsta- gas — kaip vyrų, taip moterų ir va- iku, kaip amatininkų, taip papi- rastiems darbam.

REIKIA prityrusių langų valytojų. Chicago Window Cleaning Co., 62 W. Washington st., Chicago

REIKALINGAS draiveris prie iš- važiojimo lietuviškos duonos ant commission arba ant nedėlios. Geras uždarbis. Atsiuokite Mrs. J. Radaviczene, 3548 Emerald ave., Chicago

REIKALINGAS atsakantis bučeris suprantantis visą bučernės darbą ir galintis prisidėti pinigiskai. Gera mokeskis geram žmogui. Biznis iš- dirbtas per daug laiko. Atsiuokite laiską i Naujienų ofisą, pažymėdami ant laiško No. 19.

REIKIA moterų tvarkyt skudi- rus. Atsiuokite 1447 So. Sangamon str., Chicago

REIKIA anglių metėjų, \$55 i mė- nesį, kambarius ir valgių. Chicago Beach Hotel, 51 ir Cornell ave., Chicago, Ill.

REIKIA merginos del lengvo dar- bo i dirbtuve, pastovus darbas, gera užmokestis. Atsiuokite 7:30 val. iš ryto. Olson Rug Co., 28 So. Laflin st., Chicago, Ill.

Reikalingas Bučeris. Partovus darbas. Pirmos klesos \$30. Kreipkitės i Illinois Market Co., 3432 So. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI: The Marie Blahnik Pharmacy, įsteigta nuo 1868 prie W. 18 st. Turi but parduota iš priežas- ties ligos. Puiki progą aptiekoriui kalbančiam čekiskai, lenkiskai ir an- gliskai. Atsiuokite i J. J. Sidlo, Chicago 974 W. 19th st.

PARDIDUODA bučernė ir groser- nės greitai laiku. Priežastis parduvi- mo — einu i kitą biznį. Biznis ge- rai išdirbtas. M. Romanowsky, Chicago 732 W. 19th st.

PARDAVIMUI saldinių krautu- vė, geroje vietoje, pigiai. Geras ka- nupas. Norėdami pirkti atsiuokite i Naujienų ofisą pažymėdami ant lai- ško No. 20.

RAKANDAI

BARGENAS

\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adada, parduosiu už \$55. Taipgi puikių Player Planą, vėliausios mados. Seklyčios sieta valgomos- jo i meiguomoj kambarių selas, di- vonus, paveiklus, parduosiu už bi- le teisinga pasiulyma. Nepreleis- kite šio borgenio. Rezidencija, 1922 So. Kedzie ave. Chicago

EXTRA STORAGE PARDAVIMAS rakandų i Victrolų. Už \$50 nupir- ki didelę Cabinet Victrolą su puik- kiai pastata, taipgi \$12 vertės re- kordų mokesčių \$200. Mes turime keletą \$150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiulymą. Atsiučiama už dyka. Liberty Bondsai bus priimti už mokesči. Atsiuokite tuojau. At- dara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis iki 4 val. Western Storage, Chicago 2810 W. Harrison St.

TURU ant parduomo 2 atverčia- mus luncus (drauge) ir aukšni laukrodėli. Atsilankykite dienomis ar vakarais. E. K. Chicago 1825 Union ate.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI: 3 nauji 2 flatų, 4 — 4 kambariai naujos mados, \$250 cash, likusius kaip randą. Kaina: \$3000, ant Western ave. Pamatyti McDonnell, 2630 W. 28th St atdara 9 iki 9 kasdien ir Nedėliomis iki 4 valandai.

PARDAVIMUI namai ir lotas, 4 re- ndos, užpakalių barnė, \$45 rendos i mėnesi. 954 W. 19th st. Atsiuok- i te i Jos. Sidlo, Chicago 974 W. 19th st.

LABAI DIDELIS BARGENAS. PARDIDUODA nauji namai labai geraj vietoj, 2 gatvėkarių lainės po puse bloko ir visi įtaisymai viduj. Po 5 kambarius — ant 2-ų pa- gyvenimų su beizmantais ir kam reik- gą su mažu mokesčiu arba "keš". Atsiuokite laiską arba atvažiuokite pas G. Virbalaitį, 4448 S. Sawyer Ave. Telephone McKinley 3354. Chicago

—PROGA — Pardsuoda nauji bungalow pa- statytas namas, 6 kambariai, su ga- zo ir elektrikos įtaisais, vana ir tt. Prie to namo yra du lotai iš šalių; galima pirkti su lotais ir be lotų. Kas nori gauti šią progą, tai turi pasiskubinti, nes greitai pardsuos. Išlygos lengvos, pagal šaltarimą. Atsiuokite nrie savininkui: Mrs. J. Radaviczene, Chicago 936 W. 33rd St.

PARDAVIMUI 2 flatų murinis na- mas moderniskias, gesas ir elektra. Pigiai. Tel. Armitage 2525.

PARDIDUODA 80 akru farma ar- ba ant maينو-mo, saliuo, gro- sernės, automobilio. Atsiuokite po numeriu J. J. Chicago 3131